

MAGYAR LAJDA

* 3 lei

Taxa postală plăti
aprobării Dir. Gea

Nagy-Ramaszetter Róbert urnak
BUDA

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 266 (1412) szám * Szombat, 1936 november 21

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

A kormánypart vezérének miniszteri értekezlet volt

A banktörvényt az érdekeltségek kívánatai szerint módosítják. — A sajtótörvény javaslatát Bratianu Dinu vette tanulmányozás alá

Bucuresti. Saját tud. A kormány tagjai tegnap este Tatarescu miniszterelnökkel az élükön értekezletet tartottak Dinu Bratianu lakásán. Sassu földművelésügyi miniszter ismertette a mezőgazdasági biztosításról és a gabona osztályozásáról, garantálásáról szóló javaslatot, melyet a miniszter rövidesen benyújt a parlamentnek.

Ezután a pénzügyi jellegű javaslatokat tárgyalták meg, köztük a bankok újjászervezésére és a hitelnyilvántartásra vonatkozó javaslatot, amelyeknek egyes intézkedései a bankok ellenkezésével találkozhatnak. Így az Asociația Bancilor kéri, hogy mondjon le a kormány a javaslat következő intézkedéséről:

Ahhoz a bankhoz, vagy pénzügyintézet-hez, amelyek a Banca Natională-tól oly összegű visszeszámitási hitele

van, amely egyenértékű alaptőke plusz tartalékai 20 százalékkal, a Banca Natională delegátust küld ki az igazgatóságba és a felügyelőbizottságba.

A csütörtök esti tanácskozások következtében a törvénytervezet ezen és más ellenzéssel találkozott intézkedését módosítani fogják.

Elhatározták továbbá, hogy Sassu javaslatait és Canciov pénzügyi jellegű javaslatait, valamint a sajtótörvényt átadják Dinu Bratianunak, aki jövő csütörtökig áttanulmányozza ezeket, amikor új miniszteri értekezlet fogja végleges formába önteni őket.

Máris bizonyos, hogy a sajtótörvény, amely nemcsak sajtókörökben és az ellenzék soraiban, hanem a kormánypartban is nagy visszatéttséssel találkozott, gyökeres módosításon fog átmenni.

A spanyol nemzeti flotta az egész katalániai parton működésbe kezdett

Orosz katonaság hemzseg a katalán kikötővárosokban

Párizsból jelentik: A spanyol nemzeti flotta egyik egysége Barcelona környékén való cirkálása után megjelent Palamos katalán kikötőben és heves tüzelést kezdett. Elsüllyesztett egy orosz tehergőzöt, amely nagymennyiségű hadianyagot szállított a vörös katonaság részére.

Párizsból jelentik: Az Agence Radio tengeri jelentése szerint, az utóbbi napokban fokozottabb mértékben küldött a Szovjet hadianyagot a spanyolországi vörös katonaság részére. Barcelonában és Alicantében nagyszámú orosz katonaság hemzseg, akik lövészárkrendszerrel tüzéségi és gépfegyveres állások

kat építenek ki. Barcelona ágyúzása miatti bosszúból szovjet-orosz légi bombavető repülőraj a Baleari-szigetek bombázására indult.

A BORDEAUXI TITKOS FEGYVERGYÁR
A SPANYOL VÖRÖSEKNEK DOLGOZOTT

Párizsból jelentik: A bordeauxi titkos fegyvergyártás ügyében feltűnő leleplezéseket közöl az Intransigeant. Ezek szerint a lefoglalt iratokból kiderült, hogy a titokban gyártott fegyverek Spanyolország vörös katonasága részére készültek és a párizsi spanyol konzul tekintélyes összegű előleget fizetett ki értük.

Caballero elhagyja Spanyolországot?

Salamancából jelentik: Hír szerint a madridi eredménytelen küzdelem annyira elkésérrítette Caballero-t, hogy el akarta hagyni Spanyolországot. Azonban a marxista hatóságok megtagadták tőle a határátlépési engedély kiadását. Azna szovjet-ezredes, aki Madrid ellenállását vezeti, beadta lemondását és visszatért Barcelonába.

ANGLIA SEMLEGES ZÓNÁT AKAR
A BARCELONAI KIKÖTŐBEN

Londonból jelentik: A Reuter-iroda tudósítása szerint Anglia megdöbbenéssel fogadta Franco tábornoknak a külföldi hatalmakhoz intézett közlését, hogy a spanyol nemzetiek

ostromzár alá helyezik Barcelona kikötőjét. Ebből a bejelentésből Londonban arra következtetnek, hogy az orosz-spanyol összeütközés elkerülhetetlen lesz Barcelona körül s ez a továbbiakban az olasz és német segítő beavatkozást vonja maga után, ez pedig a Földközi-tengeren az európai hatalmak befolyásának és teljes megváltozását. Anglia szükségesnek és lehetségesnek látja, hogy a barcelonai kikötő környékén a Földközi-tenger partján egy semleges zóna létesüljön, amelyen idegen hajóknak szabad legyen átvonulni. Erről a kérdésről azonnal megindultak a diplomáciai tárgyalások Anglia és Franciaország kormányai között.

A közös munka

(S. I.) — A munkatáborok gondolatát még Brüning, az aszkétaéletű egykori cent-rumpárti kancellár vetette fel elsőnek, ki ma kolostori magányban tölti élete hátralevő napjait. A nemzeti szocialista uralom kötelezővé tette, éppennygy, mint a katonai szolgálatot. Ma Németországban minden ifju hat hónapot kemény testi munkával tölt el a munkatáborokban, hol ismeretlen fogalom a társadalmi különbségtetés: egyik legfőbb célja a munkatáboroknak éppen az, hogy a közösen végzett testi munkának meleg párja felolvassza a társadalmi rétegeket elválasztó jég-kérgét. A kísérlet, úgy látszik, sikerült, mert azóta mindenütt a világon munkatáborokkal kísérleteznek. Főként a munkanélküli ifjuságot igyekeznek ezen az úton munkához szoktatni.

A kötelező közmunkaszolgálatot elsőnek mégis a bolgárok vezették be. A háború után mingyárt törvényt hoztak erre, az ő intézményük azonban egészen más. A bolgár törvényük azonban egészen más. A bolgár törvényük közmunkára kötelez mindenkit, ezzel a közmunkával állami feladatokat végeztek el. Utat, vasutat építettek s nem törődik azzal, hogy ezzel hány munkás veszt el a kenyérét. A legfőbb szempont itt, hogy az állam olcsón végeztesse el a közcélhoz szükséges munkát.

A német típusú munkatábor ezzel szemben tisztán erkölcsi szempontokat követ, elsősorban nemzetieket. A munkát ki akarja emelni abból az alantas gondolatkörből, mely pusztá árut, kellemetlen terhet lát abban. Fel akarja ébreszteni az ifjuságban a munka mély-séges szeretetét. Ugyanakkor pedig a munka tisztult közösségében egységre akarja forrasztani a társadalom valamennyi rétegét: az elemi iskolákon és továbbképzőkön, meg a középiskolákon keresztül a munkatáborokig még közösen folyik az ifjuság élete, csak ezután ágazik szét szellemi és testi munkakörök szerint.

Ennyi is elég ahhoz, hogy a munkatáborok iránt felkeltse minden nemzetiségi népvezető érdeklődését. Abban a helyzetben, hol az állami intézmények és berendezések nem tartják össze a nemzetet, hanem ellenkezőleg megosztják és porlasztják, a kulturális, a gazdasági, a társadalmi intézményekre vár a feladat, hogy ezt az összetartó erőt pótolják. A kérdés az, hogy erre a célra mennyire felel meg a munkatábor.

Tudjuk, hogy a mi százaink már évek óta üzik a munkatáborok szokását. A szász ifjuság nagyrésze ma már bizonyos nyári időt önkéntesen valamelyik szász munkatáborban tölt el. Ott nemcsak árkokat ás valamelyik szász falu közlegelőjén, hanem közös erővel dolgozik azoknak a szakadékoknak betömésén, melyek a szász Bürgertum és az Akademierek között képződtek s az utóbbi időben szerte szaggatták a hagyományos szász népi egységet. Bizonyosak lehetünk abban, hogy ezt az egységet a szászok, az őket annyira jellemző szívós és türelmes munkával, előbb-utóbb újra helyreállítják. A Volksgemeinschaft most kiadott évi jelentése arra enged következtetést, hogy ez az időpont nincsen már nagyon messze.

Talán a szászokénál is érdekesebb az a mód, ahogyan az észtországi németek a munkatáborokat a nemzeti egység szellemének ápolására beállították. Erről kaptunk most beszámolót, mely e cikkünk megírásához az indítékot adta

idei könyvpiac nagy szenzációja!

IRGALOM

Gvár, ahol az új embert gyártják

Egy kötet ára félvászon kötésben 100 lei.

Ott fenn északon, a magyarokkal rokon észti nép körében három év óta alkalmazzák ezt a módszert, a legjobb sikerrel. A munkatábor-szolgáltatnak három formája alakult ki náluk: a városi, a falusi és az időnkénti szolgálat.

A városi szolgálat ideje a tél: az ifjúság önkéntes munkát végez német gyári és kereskedelmi vállalatokban; a tanult ifjak és leányok ingyen dolgoznak heteken keresztül, hogy üdülésre szorult munkásifjak és leányok ezen az úton fizetett szabadsághoz juthassanak; az ifjak munkát vállalnak a kisebbségi népjóléti mozgalmak vitelében, a leányok hónapokra beállanak sokgyermekes kispolgári és munkáscsaládokhoz, hogy a családot nehéz pillanatokon és válságokon átsegítsék.

A falusi munkatábor magánosok birtokain szokott feladatokat vállalni, mivelhogy az állami terep el van zárva előttük. Leginkább talajjavító munkálatokra vállalkoznak, mit a falusi közbirtokosságok nagyon szívesen támogatnak.

Az időnkénti szolgálatra alkalmas a falusi dénymunkák adnak: az aratás, a szénacsinálás s más ilyen időhöz kötött, sürgős munkák, amikhez a városi ifjúság egy-két napra száll ki segíteni. Ezekhez számítanak természetesen az olyan munkák, amiket elemi csapások, árvizek s más effélék tesznek szükségessé.

Amikor ilyen beszámolókat kerülnek a szemünk elé, nem azon a lelkesedéssel csodálkozunk, mellyel más népek ifjúsága ezekre a feladatokra vállalkozik. Az érthetetlen jelenlét a szemünkben az, hogy mi — ifjúság és öregek együttesen — mily messze vagyunk minden ilyen áramlattól.

Ez annál csodálatosabb, mert hiszen mel-

lettünk valamennyi nép már ezeken a vizeken evez. A zsidó hachsarák szintén munkatáborok, ha céljuk más is: kaluc-oknak, palesztinai telepéseknek kiképzésével foglalkoznak, legtöbbször a társadalmi átrétegződés keserves útján. Azzal is szembe kell néznünk egyszer, hogy a román nacionalista ifjúság — elsősorban a titokzatos vasgárda — állandóan lázas tevékenységet fejt ki ezen a téren. Kevesen tudják például közülnk, hogy ez a láthatatlan szervezet Transsylvania fővárosában és sok más városban tagjainak kezemunkájával nagy épületeket emel. A szászok táborozásairól pedig már szólottunk.

Bizonyos: a magyarságnak lényegesen más a helyzete. A magyar ifjúságnak minden ilyenforma vállalkozása egészen más számítás alá esnek. Mindazonáltal voltak próbálkozások, az elmúlt nyáron is, ezek azonban elszigetelt jelenségek s távol vannak attól, hogy mozgalomnak jellegét öltse. Munkatáborok és ehhez hasonló munkavállalások helyett a mi ifjúságunk inkább politizálni akar. Elfelejt, hogy a legjobb politika — a munka. Ez a tétel a kisebbségi helyzetben még sokkal inkább áll, mint máshol.

Egyedül a munka tudja megoldani a mi helyzetünket. Munka — a jobb, a megbízhatóbb munka — alapítja meg a családok megélhetését. A társadalmi munka, a közéleti megbízatások vállalása és pontos elvégzése teremti meg — a nemzeti intézményeket.

Erre a munkára pedig semmi sem tanít meg jobban, mint az ifjúságnak közös testi munkája, hol a nehézségek terheivel éppen úgy megismerkedik, mint az eredményesen elvégzett közös munkának diadalmas örömeivel.

Valami láthatatlan szakadék tátong a mi életünkben az emberek és a feladatok között. Különösen a gazdasági problémák világában okoz sok bajt ez a szakadék, mert sehogyszem tudunk hozzáfogni az áthidalásához.

Ha már nem munkatáborban, ami talán nehézségekbe ütközik, az ifjúságnak azonban mindenképpen vállalkoznia, jelentkeznie kellene feladatok elvégzésére s követelnie kellene a közös munkát, hogy megismerkedhessék annak feltételeivel és körülményeivel.

Amit a cserkészek kicsiben tesznek, azt az egész magyar ifjúságnak az élet minden pontján követnie kell. Ezzel nemcsak a nemzetnek tesznek nagy szolgálatot, hanem legelőbb a maguk nagy lelki válságán segítenek.

Kevesen rendezték Ciuc megyében a konverziós adósságaikat

Mercuria-Ciuc. Saját tud. Amikor ismeretes, e hó 15-ével lejárt az adósságrendezői törvényben előírt ötödik törlesztési határidő. Amint a bankok, hitelszövetkezetek és a hitelezők köréből értesülünk, még egynegyede nem rendezte törvényes tartozását az előző törlesztésekkel szemben. Pedig nagyon komoly következményei lehetnek a késedelmeskedésnek és a hanyag nemtörődömségnek, mert a bankok, hitelszövetkezetek most már könyörtelenül, élnek a törvényben foglalt azon jogukkal, hogy aki két törlesztéses részletet elmulaszt, azt nem tekintik többé konverziós adósnak és az eredeti összeg perlését fogják eszközölni.

Jó lesz tehát, ha komolyabban veszik az érdekeltek a törlesztéses részletek megfizetését, főleg az adósságadósoknak, perköltségeknek teszik ki magukat, ha arra várnak, hogy bírói úton követeljenék a hitelezők esedékes követeléseik megfizetését.

TELJES LATIN-MAGYAR

"MISSZÁLE"

a Szent István Társulat kiadása

A Római Miskönyv szerinti; az új Szentírásfordítás felhasználásával, fordította, bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta:

Dr Szunyogh X. Ferenc O. S. B.
Terjedelme 1488. l.

Egészvászonkötésben, vörösmetszéssel . . . ^{Lei} 295

Finom bőrkötésben, vörösmetszéssel . . . 560

es portó

Megrendelhető, esetleg részletfizetésre is

könyvostályunknál

Az óra Irta: Hamvas József

Tornaóra után Baghy Dénes jelentette, hogy nincs meg az órája. Óra előtt letette a tornatanár úr asztalára a többi óra mellé és amikor óra után odament érte, már nem volt ott.

A tornatanár úr fejét csóválta. Hogy történhetett ilyesmi? Az osztályban ugyan kire gyanakodjanak? Legtöbbjé már évek óta idejár az iskolába. Mind jóra való, becsületes gyerek. Fél se szabad tételezni róluk, hogy órát lopnak.

— Talán el se hozta. Otthon maradt.

— Dehogy nem hoztam!

— Bizonyosan tudod?

— Persze, hogy tudom. Torna előtt latin volt és Kovács Pista, aki mára nem készült latinból, mindig böködött hátulról, hogy hány perc még csengetésig? Legalább ötször megnéztem az órámat. Nem felejtettem otthon.

— Nem felejtetted a zsebedben és kiesett tornászás alatt?

— Mondom, egészen biztosan idettem. A két ideített óra között az üres hely is mutatta, hogy ott volt.

Nagy eset volt ez. Az egész gimnázium arról beszélt, ki lehetett a tettes? Senkit se tudtak gyanuba venni.

Baghy Dénest kérdezték, milyen volt az órája? Elmondta, hogy nagyon jó óra volt, de nem új. Édesapja vette öreg órástól, aki ajánlotta. Most kapta egy hete, születése napjára.

Általános részvét vette körül a fiút. Az élénkebb eszű diákok törték a fejüket, hogyan lehetne a tettes nyomára jutni? A legtöbb diákegészen az erkölcsi érzék háborzott, hogyan lehet ilyesmit büntetlenül elkövetni?

A nyolcadikosok is ezt vitatták Balogh János szobájában, miközben unokaöccse az ablak deszkáján Julius Caesar gall háborújához szedgette a latin szavakat.

Abban állapodtak meg, hogy ha eddig el nem csípték a tettest, most már úgy eldughatta az órát, hogy rá nem jönnek.

— Mindjárt meg kellett volna tartani a nyomozást! — okoskodott az egyik nyolcadikos.

— Nem lehetett — felelt a fiú az ablaknál, akit jobban érdekelt a vita, mint a gall háború. — Torna volt az utolsó óra és amikor Baghy panaszkodott, a legtöbbjé elment már.

A nyolcadikosok kiballagtak. Balogh János egyedül maradt kis öccsével. Az öreg diák kifakadt:

— Mégis csak nagy elveteműltség kell ahhoz, ilyet tenni!

— Talán nem — szólalt meg a fiú.

— Mit beszélsz? — lörmedt rá urabátyja.

— En azt hiszem, hogy aki az órát elvitte, nem elvetemült.

— Tudod ki volt? — A nagy diák már megjegyezte, hogy az öccse volt a tettes.

— Tudom. De csak úgy mondom meg, ha szavadat adod, hogy nem szólsz senkinek.

— Nem lehet az ilyesmit eltitkolni.

— Jól van. Beszélj vele. Aztán először nekem mond meg, hogy feladod-e vagy nem.

Balogh megkönnyebbült, hogy nem az öccse volt:

— Hát ki volt?

— Varga Dezső. Láttam az ajtóból.

— Az a derék, jó fiú?

— No, látod. Még ha tette is, akkor se szabad vaktában kitörni a nyakát.

— Jól van. Elmegyek hozzá. Beszélék vele. Már vette is a kalapját és nagy léptekkel hagyta el a szobát.

Varga Dezső özvegy édesanyjával lakott együtt. Most egyedül volt, tanult. Nagyon nézett mikor Balogh belépett hozzá.

Az öreg diák a fiatal vállára tette kezét és szeliden mondta:

— Nekünk fontos megbeszélni valónk van. Most már megdőbönt a fiú. Balog folytatta:

— Add ide az órát!

A fiú elhalványodott, de aztán keményen mondta:

— Nem adom!

— Te vitted el.

— Én!

— Nem a tied.

— De az enyém!

— Hogy mondhatsz ilyet? Baghynek vette az édesapja az órától.

— Az enyém! Gazdagok voltunk. Tönkrementünk. Édesapám utolsó ajándéka volt ez az óra. Ami kis ékszere maradt édesanyámnak, zálogba vándorolt. Utolsó órámat zálogosítottam el az órámat. Mert akkor édesapám utolsó heteit élte. Aztán nem tudtuk a zálogok kamatait se fizetni. Minden odaveszett. Az én óráim is!

A fiú nehezen lélegzett, könny volt a szemében:

— Aztán megláttam az órát ott az asztalon. Olyan szomorúan nézett rám, hogy majd megszakadt a szívem. Elhoztam. Nem! Nem adom!

Az öreg diák elgondolkodott, aztán lassan mondta:

— Édes fiam, gondoltam valamit. Azt meg kell tenned. Instruktor vagy. Amit szerzel, abból minden hónapban felrethetsz valamit. Az év végén stipendiumot kapsz, abból is rá kell szánnod, ami még kell. Ebből a pénzből Baghynek veszünk ugyanilyen órát és ezt visszaadjuk neked.

Varga Dezső kihúzta az asztalfiókot, odaadta az órát Balognak, aztán leborult az asztalra és keservesen zokogott.

— No, hát jó lesz így? — kérdezte Balogh.

— A fiú sírás közben fejével intett, hogy igen.

Ismételten kijelentették Timisoara város részéről, hogy az ötszázalékos lakásadó behajtását felfüggesztették

Timisoara. Saját tud. A helyi közigazgatási fellebbezési bizottság tudvalevőleg a nyugdíjasok fellebbezésével kapcsolatban megállapította, hogy a város részéről általánosságban kivetett ötszázalékos lakásadó törvénytelen.

A központi fellebbezési bizottság nem hozott még határozatot azzal, hogy a miniszteriumból különböző adatokat kell beszerezni. A folytatólagos tárgyalást így január 28-ára halasztották el.

Timisoara városa most közölte, hogy a végleges döntésig nem hajtják be az ötszázalékos lakásadót és eddigi intézkedéseket hatálytalanították.

BRATIANU GHEORGHE KÜLFÖLDI UTON. *Bucuresti.* Saját tud. Gheorghe Bratianu külföldi uton van. Információs útján, — közlik a lapok, — megbeszélést folytatott számos politikai személyiséggel Párizsban és Berlinben. Itt Hitler is audiencián fogadta. Azután Bruxellesbe utazott, ahol Lipót király kihallgatáson fogadta. Még más megbeszélései is lesznek a jövő hét elején tér vissza az országba.

Elfogták a sóvidék híres betörőjét. Targu-Mures. Saját tud. Takács Mihály betörőt, aki ez év áprilisában szökött meg az aiudi fegyházból s azóta az ország különböző városaiban bujkált, a tg-muresei rendőrség egy háromtagú ki- rendeltsége elfogta. Jelentés érkezett ugyanis a rendőrségre, amely szerint Takács Mihály a szőlőkben ütötte fel tanyáját és ott az elhagyott présházákat fosztogatja. A feljelentés alapján sikerült is a körözött fegyházzökevényt hosszas hajszá után elfogni.

A konyhaállványon legyen VIM!

Ott van a helye — és egész lakás a lakpárkány, kilincs, deszka és lábas, evőeszköz és főzőedény, minden VIM-mel, az ragyogó tiszta lesz: ab- üvegtárgy, fa zománc, réz, vagy kő.

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

Barcelona kikötőjét a spanyol nemzetiek egyik hadihajója bombázni kezdte

Tengeri csata fejlődött ki két orosz hajóval. — Madrid északi negyedében a vörösek minden hadállását elvették

Madridból jelentik: Csütörtökön éjjel Barcelona kikötője előtt megjelent egy nemzeti cirkáló és ágyuzni kezdte a kikötőt, meg a várost. Hír szerint az első ágyulövés valamivel éjfél előtt történt és egy negyedóraig tartott a tüzelés. Hajnali négy órakor újból megkezdte a bombázást, ez alkalommal félóraig szóltak az ágyuk. A kikötőben horgonyzó két orosz hajó üldözöbe vette a nemzetiek cirkálóját. Később hosszú időn keresztül ágyulövés-

sek hallatszottak Barcelonában a tenger felől. Ebből arra következtetnek, hogy a két orosz hajó és a spanyol nemzetiek cirkálója a nyílt tengeren megütközött.

Avilából jelentik: Madrid ostroma csütörtökön is szakadatlanul folyt. A nemzeti csapatok erős küzdelemmel végleg elfoglalták Madrid északnyugati negyedét és a vörösek valamennyi megerősített állása a nemzeti csapatok kezére került.

Növekszik az angolok és franciák együttes aggodalma a barcelonai ostromzár miatt

A londoni orosz nagykövet az aggódókat a spanyol vörös kormány támogatására akarja megnyerni

Londonból jelentik: Anglia komoly bonyodalomtól tart Barcelona ostromzár alá helyezése miatt a Földközi-tengeren. Franciaországban is nagy nyugtalanságot keltett ez a hír. Maysky, londoni szovjet nagykövet mindent elkövet, hogy Angliát és Franciaországot a Szovjet mellé állásra bírja. Eden csütörtökön fogadta a szovjet nagykövetet, utána a francia követet.

Franciaország rendkívül kényelmetlen helyzetbe került és attól tart, hogy a földközi-tengeri események következtében fel kell adnia semlegességét.

Angliának mindeddig sikerült visszatartania Franciaországot a Szovjet mellé pártolástól. Anglia külügyminisztériumában számbaveszik, hogy amennyiben a barcelonai ostromzárlat ellen Franciaország az orosz beavatkozás támogatására odaállana, ez Németország és

Olaszország ellenkező lépését vonná maga után. Mindenesetre a spanyol ügyekben mostan még mérséklően működő benemavatkozási bizottság teljesen fölbomlana. Anglia mindent elkövet, hogy erre sor ne kerülhessen.

A vörösek Bilbaóban kivégezték az osztrák, a portugál és a jugoszláv konzulokat és Madridban Alfonz király testvérét

Párizsból jelentik: A bilbaoi anarchista és kommunista rögtönítélő bizottság ítéletére csütörtökön hét embert kémkedés címén emelt vádak miatt agyonlőttek. Köztük van az osztrák konzul, Martienz portugál konzul és Arandá őrnagy. Jugoszlávia tiszteletbeli konzulját is kivégezték.

Hendayeből jelentik: Bourbon Alfons her-

ceget, Alfons exkirály testvérét, akit a madridi mintabörtönben túszként őriztek, csütörtökön kivégezték.

Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!

A benemavatkozási bizottság angol vezetősége azt igyekszik keresztülvinni, hogy a bizottság közös nyomással szüntesse meg Spanyolországban a testvérháborút.

EDEN ÉS AZ ANGOL ALSÓHÁZ MEGNYILATKOZÁSA A SEMLEGESSÉG FÜNN-TARTÁSA MELLETT

Londonból jelentik: Az alsóház csütörtöki ülésén Attlee, munkaspárti vezér kérdést tett, hogy mit tesz az angol kormány a burgosi ostromzár-tervvel kapcsolatban és általában mik Anglia tervei a spanyolországi helyzetre vonatkozólag. Erre Eden külügyminiszter azt válaszolta, hogy az angol kormány Barcelonában és másutt is akárhol mindig sikraszáll az angol érdekért, egyébként a küzdőfelek iránti álláspontja változatlan.

További kérdést tett Smith képviselő az olasz és német elismerés következményeiről. Erre Eden azt felelte, hogy ennek semmi befolyása nincs a semlegesség további fenntartására. Gallasher, az egyetlen kommunista képviselő a német és olasz lépésről vitatta, hogy az a benemavatkozás elvének legdúrabb megsértése, s Anglia nem maradhat tovább is tétlen. Eden erre így felelt:

— Más a fegyverszállítás és más a kormányelismerés. Ami a benemavatkozási elv megsértése kérdését illeti, van kormány, melyet sokkal több vád érhet, mint a német és olasz kormányt.

Végül még Eden kijelentette, hogy ez állításához az adatokat a benemavatkozási bizottság jegyzőkönyvéből vette. Eden nyilatkozatait az alsóház nagy többsége óriási helyesléssel fogadta.

Parlamentnyitáskor

*

București, november hó.

Negyedszer vágták vasárnap frakkba magukat az országgyűlési tagok, hogy részvegyenek a liberális parlament ezúttal utolsó ülészakának a megnyitására. Kicsit már unalmas évről-évre ugyanazokat az arcképeket és ugyanazokat a frakkokat látni ezen a nagy ünnepélyességgel lefolytatott alkotmányjogi aktuson. Csak kisebb nagyobb helyeseréket figyelhet meg a szemlélő: Vannak akik az egyszerű képviselők székoraiban kezdtek s most a miniszterek rendjelekkel ékes csoportjában tömörültek a trónbeszédet olvasó király köré, mások viszont ott álltak egykor közvetlenül az uralkodó mellett s most alig lehetett észrevenni őket a képviselők és szenátorok fekete tömegében. *Djuvara* igazságügyminiszter vonta legjobban magára a figyelmet az új miniszterek között, főként a sajtótörvény miatt, amelynek szigora és titokzatosága a félelemesség nimbuszával övezi őt. De nem kis érdeklődés sugárzott a szemékből *Caranfil* légügyi miniszter felé sem, aki annyira új a miniszteri környezetben, hogy első miniszteri tevékenysége volt talán a trónbeszéd ellenjegyzése.

A király még sohasem olvasta a trónbeszédet ennyi lendülettel, ily erőteljes kihangsúlyozásokkal, mint az idén. Minden a hadseregről s a hadsereg felszerelésének szükségességéről beszélt, hangját forró hevület fűtötte át s ez pillanatok alatt elárasztotta a szíveket, amelyekből lelkes, egelverő éljenriadalem tört ki. A békés szándékot, s a szomszédokkal való barátságos viszony akarását szintén soha eddig nem hallott nyomatékkal említette s midőn az egész Európára ránehezedő nemzetközi helyzet súlyos nehézségeire mutatott rá és ezzel kapcsolatban összetartásra hívta fel népét, hangja a nemes patosz felső fekvéséig emelkedett.

Mindenkinek feltűnt, hogy mennyire fiatalos jeleség volt ez alkalommal az uralkodó. Már megtörtént, hogy fáradtnak, gondokkal barázdázottnak látszott a megnyitás nagy ceremóniáján. De ezúttal olyan fiatalnak tűnt fel, amilyenek csak trónörökös korában, régi autóversenyeken láttuk. Egészen különös ellentét ezzel szemben Mihály nagyvada, aki most is komolyan és mozdulatlanul állt királyi édesapja mögött a trónbeszéd felolvasása alatt. Minden alkalommal újból rá kell ismerni, újból meg kell tanulni folyton változó, férfiasodó arcvonásait. Tulajdonképpen még a serdülőkort sem érte el s máris kész fiatalember. Meghaladta már a közepetermetmagasságot, megkarcsúdott a tekintetében a kötelességérzet és akaraterő kemény kifejezését kell megéreznünk. A királyi tennivalók figyelő, buzgó és lelkes középiskolása ő most, még egy-két esztendő és a tudnivalók felsőbb iskolájába szabadul.

Ilyenkor ülésszak elején a pártvezéreket illeti az érdeklődés oroszlárnésze. Milyen változásokat hozott a parlamenti színtet politikai ba-

rátásaikban, esetleg új alakulások, fúziók létesítése iránt való hajlandóságukban? Kikkel lehet őket komoly beszélgetésbe mélyedve látni, tárgyalnak-e, vagy legalább elbeszélgetnek-e üléssteremben, folyosón, büfében más ellenzéki pártok vezetőférfijaival, esetleg a többség, sőt a kormány olyan tagjaival, akik szívesen vállalják a szerepet, hogy az ellenzéki pártokban végezzenek tapogatózásokat jóakarató együttműködők kipuholására?...

Kis csalódás: Az ellenzéki vezetők közül pont azok nem voltak láthatók a megnyitási ünnepélyén s az első rendes üléseken, akiknek a sajtó minduntalan tulajdonit valami új és meglepő politikai elhatározást. Nem mutatkoztak *Averescu*, *Iunian*, *Gh. Bratianu*, *Vaida*, de még *Maniu* sem.

Mert ugyebár *Iorga*, aki rendjel-szalagokkal, láncokkal, érmekkel és csillagokkal keresztül-kasul ékesítve jelent meg a megnyitási ünnepségen, a belpolitikai élet jövő kialakulása szempontjából vajmi kevés érdeklődésre tarthat igényt. Őt ilyen alkalmakkor mindenesetre nagy tisztelet veszi körül, de az nem a politikusként szól, talán még a történésznek sem, hanem a kétségekívül sokoldalú tudósnak, a tagadhatatlanul nagytermékenységre és lebilincselően szellemes írónak, s a munkás kultúrapostolnak, akire a külföld előtt is méltán lehet büszke a románság.

Már *Goga*, aki ugyancsak jelen volt, érdekesebb és egyesek szerint több jövőjű alakja a román politikai életnek. Bizonyos leereszkedéssel üdvözölte a szünet utáni újratalálkozásnál a román politikai előkelőségeket. Ami nem is csoda, ha elgondoljuk, hogy nemrég Hitlerrel parolázott. *Goga* egyébként legutóbbi külföldi utazásai alkalmával lefolytatott világhíressé vált megbeszélései és pártjának bucarestii nagy-sikerű kongresszusa óta olyan főhordozással jár-kel törvényhozó kartársai között, mintha a kormánykerék máris a kezében volna. A baloldaliak nem is tudnak ellentállani a túlzott öntudatosságú jelenség látán, hogy ne ismételjék *lamandi* jellemzését:

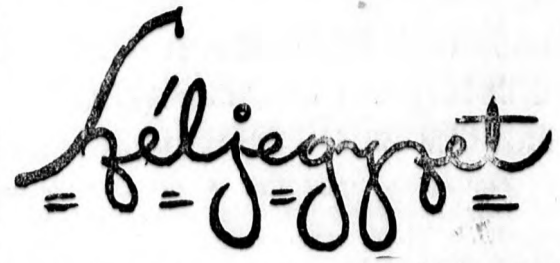
— *Ime a kis, keleti Mussolini.*

A képviselőházi üléssterem új technikai berendezései kellemes meglepődést kellettek a hosszú szünet után törvényhozói munkára összegyűlt honatyaikkban. Az elnöki emelvényre nagy, fényes viharcsengőt szereltek. Nem is csengő ez már, hanem harang. A megnyitást követő első rendes ülésen több ízben is alkalma volt *Saveanu* elnöknek, hogy kipróbálja. Villanycsengő nyomásra jön működésbe s erős berregő hangot hallat, aminek azonban egyáltalában nincs meg a várt hatása. A képviselők vígan zajonganak tovább. Az elnök nagyobb erély kifejezésre juttatása kedvéért, hol hosszabb, hol rövidebb berregtetéssel igyekszik a rendfenntartó elnöki tekintélyt a kis rézharangon át érvényesíteni, valóságos morze-ábécét nyomkod ki a gombon, de a csengetés mehaniizáltsága, élettelensége elsikklik már a fülek mellett is, úgyhogy a lelkegig előreláthatólag sohasem jut el. Erzi ezt az elnök is s már az első ülésen a régi jó kézi csengőhöz folyamodott, azt rángatta mérges gyerek módjára s mikor ezzel sem tudott eredményt elérni, a esendre kopogtatás fakalapáccsal kezdte verni az új, villanyos berendezésű viharharangot — és ez mutatkozott a legzajosabb és leghatályosabb módszernek a kedélyek lecsillapítására.

Nagy újság az üléssteremben a mikrofonberendezés is. Ugy az elnöki emelvényen, mint a szószéken egy-egy pár hangfelvevő pálcza áll s körös-körül a teremben az oszlopokra szerelve, rejtetten, mintha csak rostállyal védett, szellőztető nyílások lennének: a mikrofon hang-erősítő töléseirei. Számszerint tizennégy. Kétségtelen, hogy e technikai vívmányoknak a törvényhozási gépezetben való alkalmazása megóv majd minket attól a veszélytől, hogy a halkán, intím párbeszédszerűen hallatszott szitkokkal netalán elnyelje a roppant terem akusztikája. De az is bizonyos, hogy a tanácskozások során időnként felzúduló hangzavar hatványozott erősséggel érezeti majd a törvényhozási buzgalom mértékét. De viszont magát a szónokot a mindenfelől öblözdő hangzerítés mintha kevésbé tenné érthetővé, ami végeredményben — aha előny is lehet.

Mind elváltik az ülészakon.

Jávör Béla.

Csúnya, csatagos őszi este vidám, csengő nevetés hallzik ki egy nyitva felejtett ablakon. Sokan nevetnek és olyan fesztelenül, hogy akaratlanul is meg kell állni az ablak előtt.

— *Mi van itt, érdeklődöm a mellettem elhaladó embertől, aki röviden csak ennyit felel: — Egyesület. Aztán már menni is akar tovább.*

— *Mulatságra készülnek?*

— *Dehogy kérem. Ruhákat varrnak. Karácsonyra fel akarják öltöztetni a szegény gyermekeket.*

Most már belemelegedik a beszédbe és amíg az utca sarkára érünk, már tudom, hogy kiből áll ez a csengő kacagó ifjúság. *Fiatalkongregánista* lányok, akik spórolt pénzükkel szövetet, vásznat, gyöcsöt vettek s most szabják, varrják a kicsi ruhákat, melyeket aztán az anyával akaszt a karácsonyfára, hogy rongyos, didergő, ártatlan gyermekek öröme, Jézus adománya legyen.

S visszajelé jövet ismét megállok az ablak előtt, úgy érzem nem követek el tilalmas dolgot, ha egy ilyen műhely munkáját elleszem.

Tizennégy leány ül az asztalok mellett, egy a varrógép mellett szorgoskodik. Villannak a tűk, csattan az olló. Kicsi rokoltyák, kabdtkák, nadrágok, fehér gyolcs ingecskek terülnek az asztalokra s öröm, jókedv sugárzik az arcokon.

Eszembe jut egy másik kép. Azt is alig három napja láttam. *Falun.* (Ugy érzem szükséges ezt a szót, hogy „falun” idézőjelbe tenni.)

Csatagos, sáros volt akkor is az idő és mégis sok, sok kicsi gyermeket láttam rongyos ruháskában, mezítláb ácsorogni a kapuk előtt.

De egyebet is láttam. Láttam, hogy ebben a faluban sok az intelligens ember és asszony, akik nagyon szépen összetartanak. Meleg, közvetlen a barátság, u. n. társadalmi élet van ebben a faluban.

— *És a társaság mit szokott csinálni ezeken a hosszú estéken, kérdeztem az egyik ismerőst.*

— *Hát ugy-e a férfiak, azok napközben dolgoznak, este egy kis rádió, végigbongésszük az újságot s néha elcsúszik egy-két kancsnó parti. A nőknek már sokkal jobb dolguk van. Ők rendszeresen összejárnak.*

— *Kézimunkáznak?*

— *Dehogy. Azt kettő, három ha megteszi.*

— *Hát akkor?*

— *Kártyáznak kérlek szépen. Hétfőn éppen úgy, mint szombaton. Délután és este. Van olyan is, aki délelőtt se irtózik, csak kapjon partnert.*

— *S pénzbe?*

— *No, ez már műhelytitok. Ugy is azt hiszem már már sokat beszéltem...*

Az utóbbi eset úgy gondolom nem is olyan szórványos. Az előbbi se, de mégis... *Ritkul.* Pedig biztosan mindenütt sok a rongyos, lyukas cipőjú kicsi magyar.

Hölgyeim! Bár karácsony előtt, a kártyapénzt nem lehetne valahogy vászonra, szövetre, talpra áldozni ezeknek a fázó, köhögő, lázas tekintetű kicsi magyaroknak az érdekében.

Hölgyeim! Hiszen túl a pokeren és rómin, önök is édesanyád k.

FÖLDI ISTVÁN.

Figyelem!

Soha nem hallott olcsó áron szerzhető be a neves rádiószónok

Táth Tihaméc

összes legválóbb művei.

Mélyen leszállított árak! Ritka alkalom!

Predikációs könyvek:

Krisztus király	340 h. csak 240 lei
Tízparancsolat I.	340 " " 240 "
Tízparancsolat II.	340 " " 240 "
Hiszek egy Istenben	340 " " 240 "
Hiszek Jézus Krisztusban	340 " " 240 "
Hiszek az evangéliumban	340 " " 240 "
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	340 " " 240 "

Vidéki megren leléseknél plus 15 lei portó

Részletfizetési kedvezmény.

Megrendelhetőségtől

Kapható könyvosztályunknál

Halifax angol főpecsétőr a békeről nagy bizalommal beszélt a főrendiházban

Azt mondotta: „Nem hisszük, hogy egyetlen állam is akadna, mely a saját felelősségére európai háborút merne indítani.”

Londonból jelentik: M. Halifax főpecsétőr lezárta a három napos véderő-vitát. Beszéde során kijelentette, hogy a kormány mindent elkövet a véderő fejlesztése érdekében. Lőszer-minisztériumot nem hajlandó felállítani, mert az az egész ország militarizálását jelentené. Anglia mindent elkövet a béke érdekében és nem engedheti meg, hogy az országot automatikusan háborúba keverjék mindaddig, amíg nem forognak létredekek kockán.

Tudjuk, hogy az európai államok közötti ellentét milyen veszedelemmel fenyegeti egész Európát. Azonban nem hisszük, hogy ezek között akadna egyetlen egy is, amely a saját felelősségére meg merné indítani a háborút.

Európa államainak egymáshoz való viszonya a versaillesi szerződések érvénytelenítése folytán alapos rendezésre szorul.

Egészen új alapokra kell helyezni az európai államközi viszonyokat. Nagy

A KOPASZSÁG

olyan hiba, amelyet nem lehet eldugni. De meg lehet előzni.

TRILYSIN tudományos készítmény, amely megakadályozza a hajhullást.

Trilysin

feladat ez. Azonban ostobaság volna tubecsülni azokat a tényeket, melyek eddig a nemzetközi bizalmatlanságot növelték.

Anglia minden nemzettel barátságos viszonyt akar fenntartani. Viszont bizik benne, hogy a többi nemzet is meg akarja őrizni és meg fogja becsülni Anglia barátságát.

zánk megerősödését. Aki ezt nem akarja érteni, az vagy buta, vagy rosszakaratu.

Az újságíró ezután megkérdezte Gogát, hogy Rosenberg cikkét válasznak tekintie Mussolini milánói beszédére? Amire Goga így válaszolt:

— Nem akarok más államok politikai kulisszái mögé behatolni, tehát

nem tudom milyen mértékben volt a milánói beszéd a berlininek okozója? A budapesti sajtó, amely egyébként nagyon ügyetlenül viselkedik ebben az ügyben, kapcsolatot igyekszik teremteni és magyarázatot követel.

Hiszem azonban, hogy a német politikában nagy sullyal esik latba Románia helyzete, amely jóval felülmúlja jelentőségben a Magyarországgal elképzelhető összes kombinációkat. Azért Németország részéről a háború óta jóakaratu figyelem irányult Románia felé, csak a nemzeti szocializmus elleni romániai támadásoknak tulajdonítható, hogy a közeledés mégsem történhetett meg.

Goga végül pártjának e kérdéssel kapcsolatos jelentőségét hangsúlyozta.

Goga Octavian újabb nyilatkozatban fejt ki felfogását a német béke-módosító törekvésekről

A nemzeti szocializmus elleni támadásoknak tulajdonítja, hogy Németország és Románia közt nem jött létre közeledés

Bucuresti. Saját tud. Goga Octavian hosszú interjú adott a Curentulnak a „Völkischer Beobachter” cikkével kapcsolatban. Mindenekelőtt nagy örömmel állapítja meg, hogy régebbi, ugyancsak a Curentulnak adott nyilatkozatával s azzal a móddal kapcsolatban, ahogy ez a nyilatkozat annakidején a „Völkischer Beobachterben” megjelent, alaptalanul indítottak ellene sajtóhadjáratot a baloldali román lapok s ebben az ügyben Rosenberg cikke nagy elégtétel számára.

Ismétli korábbi nyilatkozatának a magyar revizionizmusra vonatkozó részét:

— A magyar revizionizmusnak, — mondtam annakidején, — nincs semmi visszhangja német politikai körökben. A német revizionizmusnak megvannak ugyan a követelése, de ezek német nemzeti alapon nyugosznak s a nagy német család egyesítését célozzák.

— Ez az eszmekör, — folytatta Goga, — rég ismerős előttem. Rosenberg cikke azonban érveinek csoportosításával s azon tényről fogva, hogy a hivatalos lapban jelent meg, mégis az újság erejével hatott rám s annak különös jelentőséget kell tulajdonítanunk.

Goga ezután részletesen ismerteti a kérdéses cikket, majd így folytatja:

— Amint látnivaló, tisztá program-nyilatkozat a sokat emlegetett nemzeti szocialista expanziós kérdés tekintetében. Alfred Rosenberg

a revizionista jellegű követelések dolgában kizárólag német szempontot foglal el. Ami a revizionista készülődéseket illeti, amelyek Németország támadására számítanak, a cikkíró ezekkel szemben valóság-érzékkel kíván felkelteni s határozottan non possu-must állít velük szembe, sebész módjára, aki szokva van ahhoz, hogy leoperálja a hazugsággyádrak által kibocsátott szölamokat.

Rosenberg, — folytatja Goga — nem dolgozik tulajdon nevekkel, ami természetes, mert csak eszmei irányról van szó. Ténymegállapításai azonban épp a cikk doktriner jellegéből kihámozhatók, s felfogásom szerint ennek különös politikai jelentősége van. Ezek a nyilatkozatok végérvényesen szétfoszlhatnak minden gyanakvást, amiket a mi határaink érinthetetlenlenségével kapcsolatban forgalomba hoztak. S hogy ez így van, azt bizonyítja Budapest megatartása. A magyarok lepotyintanak az égből, ahova Mussolini beszéde emelte fel őket s tudatára ébredve a Berlinben kifejezett valóság-

nak, panaszkodnak és jajgatnak. Ha nem volna más érv is, mint ellenségeink elkeseredése, máris teljes okunk volna az örvendezésre mindnyájunknak, akik őszintén szolgáljuk ha-

Japán és Németország közt antikommunista megegyezés jött létre

Olaszország is csatlakozik a megegyezéshez. — Anglia világlapja nagy cikkben támadja Japánt. — A japán külügyi hatóságok cáfolnak

Londonból jelentik: Amint pár nappal ezelőtt közöltük, Eden külügyminiszter fölvilágosítást kért Yoshida londoni japán nagykövettől az állítólagos japán-német megegyezés felől. Erre japán részről hivatalos cáfolatok következtek. Ma mégis erősebben tartja magát az a hír, hogy antikommunista védekezés jellegével mégis létrejött ez az egyezés, sőt hogy Itália is csatlakozik ahhoz s elismeri Mandzuriát, viszont Japán is elismeri az etiopiai olasz hódítást.

Ez újabb hírek a Times távolkeleti értesülései alapján támadtak. Az angol világlap Shanghaiból, a saját levelezőjétől kapott tudósításokra hivatkozik s minden cáfolattal szemben fenntartja, hogy e tudósításokhoz nem fér semmi kétség.

A Times nagy cikket is ír ez egyezés méltatására. Azt mondja ebben:

— A japán és német körök azt állítják, hogy ami egyezés létrejövönnek mutatkozik, annak csak védelmi jellege van. Nos, Szovjet-Oroszország nem jelent veszélyt se Németország, se Japán, se más ország számára, amely esetleg még hozzácsatlakozik az egyezéshez. Nincs okunk, hogy a szovjetszövetség békés szándékaiiban kételkedjünk.

— Ami a japán állítást illeti, hogy ő csak védelmi politikát folytat, ezt sok fenntartással kell fogadni, mert a japán tankok és repülők Kína határait pusztítják. Ezt a tényt ne-

hezen lehet úgy tekinteni, mint a szovjet-támadás elleni japán védekezést.

A Times aztán erős szemrehányást tesz Japánnak, hogy olyan barátságokat keres, amelyekben el fogja veszíteni cselekvéseinek önállóságát. A végletekig vitte a szovjettel való feszültségét anélkül, hogy abból előnye volna. Japán dolga, hogy hogyan választa meg barátait. De — mondja a Times — „nagy részben elvesztette az eshetőséget arra, hogy a japán-angol közeledés létrejövön, amire pedig már régidő óta törekszik.”

Az olaszok is tudnak a megegyezésről.

Rómából jelentik: Itteni politikai és diplomáciai körökben állítják, hogy bizonyos német japán megegyezés van és Olaszország is tud erről. Sőt Olaszország számottevő tényezői nem idegenkednek attól a gondolattól, hogy szükség esetén Olaszország is csatlakozik a német-japán megegyezéshez.

Cáfolja a romániai japán követ a német-japán megegyezést.

Bucuresti. Saját tud. A bucarestii japán követség a lapokban megjelent külföldi hírek cáfolatául hivatalos közleményt küldött a lapoknak, amely szerint a japán-német egyezményről közölt, amugy is nyilvánvalóan valószínűtlen verziók teljességgel valótlanok, minden alapot nélkülöznek s azért a császári japán követség azokat határozottan visszautasítja.

A BLUM-KORMÁNY „DIKTÁTORA“

**Az egész kormányhatalom az „unoka-
öccs“ kezében összpontosul**

Párizs, november hó.

A Spanyol- és Franciaországban most gyorsan zajló események megmutatják, hogy Európa, amely eddig nyugatról civilizációt, kultúrát és szellemi műveltséget kapott, találhat ott egyebet is. Nevezetesen rendellenességet, zűrzavart, felfordulást. Talán soha sehol nem lehetett még találobban alkalmazni ezt a remek kis politikai közmondást, hogy: „A békességnek olyan helyen semmi nyoma, ahol a tyúk kukorékol, a kakas pedig néma!” mint Nyugatnak eme két frontpopulaire országában, ahol mindenkinek van szava, hatalma és tekintélye, csak éppen a kormánynak nincs.

Franciaországban öt hónappal ezelőtt, amikor a Front Populaire kormány megalakult, Blum miniszterelnöknek a legelső kijelentése az volt, hogy „egy népkormány miniszterelnökének nem az a szerepköre, hogy a miniszterelnökségi tárca ügyeit intézgesse, hanem mint kormányelnök, az egész kormány működését irányítsa”... és „ő nem vállalja többre és töle ne is várjon senki sem többet, minthogy időről-időre egy-egy nagyobb beszéddel a kormány politikai irányvonalának alapját lefektesse. Mert ő apró-cseprő kormányzati részletekkel nem óhajt foglalkozni“.

Miután azonban az ilyen „apró-cseprő“ ügyek, mint például a francia jegybank kommunizálása, az üzemek megszállása, a frank devalválása stb., bagatell dolgok, Blum egy eddig nem létező és a francia alkotmány által sem ismert miniszterelnökségi föttikárságot kreált, amelynek élére unokaöccsét: Moch Gyulát nevezte ki miniszteri, helyesebben miniszterekfeletti hatáskörrel és évi 112, azaz száz-tizenkétezer frank költségvetési tételel.

Az új miniszterelnökségi föttikárnak legelső ténykedése volt feleségét: Madame Germaine Picard-Moch-t a miniszterelnökségi föttikársági hivatal irodafőnökévé kinevezni, ez a tétel újabb 68.000 frankos öszszeggel szerepel az állam költségvetésében, Franciaországnak a Moch-házaspár ennélfogva évi 180.000 frankjába van.

A Front Populaire uralomrajutásával Blum védőszárnyai alatt csupa oly ismeretlen „nagyság“ jutott miniszteri hivatalhoz, akiket pedig a képviselők sem ismertek. Hogyan ismerhetnék Moch urat és feleségét, akik a háttérből intézik... az ország sorsát?

Mochról még a beavatottak is legfeljebb annyit tudnak nagyjából, hogy a négy évvel ezelőtti választásokon mint Valence követe a Blum-párt listáján a parlamentbe is sikerült bejutnia, de a legutóbbi választások alkalmával már az első napon kibuklották. Bizonyára a népszuverénitás akaratának megnyilatkozása vezetett arra a gondolatra, hogy a francia közársás kormányzásában Moch Gyulával és feleségével osztokodják. En magam csak egyszer láttam az új miniszterelnökségi föttikárt. Amikor franciásan Moss úrnak szólítottam, szigorúan kijavított:

— Nem Moss kérem: M. O. C. H.... „Moch“, mint a német „ch“!

Az új miniszterelnökségi diktátor műveletimet végzett és technikus szeretett volna lenni, azonban a vezetése alá került üzemek olyan hírtelen sebességgel mentek tönkre, hogy a francia ipar rejtgett még a nevéől is.

Moch mellékfoglalkozásai

Az unokaöccs mellékfoglalkozásul a jól jövedelmező „kijárást“ választotta. Franciaországban az ügyvédi foglalkozás, a mienkétől eltérően, két részből áll. Az „avocat a la cour“ — bejegyzett ügyvéd — csupán a felek bíróság előtti védelmével foglalkozik. Az iratok beszer-

Figyelem!

Legelőbb perzsa szőnyeg beszerzési forrás, rendelésre és készre. Mindenféle gyapjú fonalak és felvató anyagok, mintázott és festett szakszövegnek nagy választékban. Hozzávaló minden gyapjú fonalak minden színben csak... „FORTUNA“ szőnyegben szereshetők be. Adrea, Strada Vlăhuța 4. szám, az udvarban.

zése, elkészítése, megkeresések, felszólítások elküldésével az „avoué“ foglalkozik. Ehhez nem szükséges jogvégzettség. Moch úr is ilyen avoué lett, azonban nem a valencei kerületben, ahol — mint mondom — a választók mindent díjtalanul kérnének tőle, mint képviselőjüktől, hanem Párizsban. Kerületében viszont feleségét jelentette be az ottani bíróságnál, mert a feleségétől már választói sem követelhetik, hogy

Daladier... mint rivális!

Ivon Delbos külügyminiszter egy fél éjszakan keresztül magyarázta Léon Blumnak, hogy miért nem lehet a spanyol frontpopulaire-küldöttség fegyverszállítási kérelmét a minisztertanácsnak megszavazni. Spinasse közgazdasági és Bedousse közmunkaügyi miniszterek napokon át tárgyaltak Léon Blummal, hogy ezt és amatt miért nem lehet így és úgy megcsinálni, míg a kormányelnök belátta, hogy igazuk van. A következő nap délelőttjén valamilyen miniszter meglepetéssel olvasta a javaslat szövegéből, hogy a miniszterelnök nem osztotta nézetüket. Azonnal autóba ültek és rohantak a matignoni palotába.

Hiába minden... Jules Moch már határozott.

Az árnydiktátor keze alól került ki a Banque de France alapszabályait megváltoztató, valamint a devalvációs javaslat is. Blum Leó kiadta az utasítást:

— Ezt a javaslatot sürgősen meg kell szavaztatni!

— Holnap kész lesz!... — válaszolta az unokaöccs.

Másnap reggel Vincent Aurioi pénzügyminiszter is megkapta a javaslatot, amely teljhatalommal ruházta fel a kormányt a Francia-Jegybank alapszabályainak sürgős megváltoztatását illetően. A radikálsocialisták klubházában csodálkozva látták, hogy a kormány sem a

díjtalanul járjon el ügyeikben. Az „unokaöccs“ különben is abból az elvből kiindulva, hogy a jó feleségnek a férjét mindenhova követnie kell, a feleségét is minden ügyébe beavatja. Amikor a Populaire szerkesztője lett, feleségét a divatrovat szerkesztőjévé nevezte ki, az Oeuvre-ben megjelent cikkeik pedig a férj és feleség együttes aláírásával jelennek meg. Ez mindenütt két fizetés.

A rue matignoni miniszterelnökségi palotában — a hajdani magyar-osztrák nagykövetség épülete — a házaspár csakhamar minden ügyben otthonos lett. Még azokban is, amelyekre nem terjed ki hatáskörük. Semmi sem kerüli el figyelmüket.

Reggelenként az új törvénytervezetek vasok iratai indulnak el a miniszterelnökségi palotából a különböző minisztériumokhoz, ahol a miniszterek nagy meglepetéssel állapítják meg, hogy az általuk keresztülharcolandó javaslatok szövege egészen más, mint ahogyan ők azt előzőleg Blum Leóval megbeszélték.

radikálsocialisták érdekeit, sem a párt állásfoglalását nem vette figyelembe. Ha ez a javaslat eredeti szövegében a parlament elé kerül, a radikálsocialisták a jövőben egyetlen szavazatra sem számíthatnak.

A mindenható vezérttkár Daladiert, a radikálsocialistapárt elnökét is megpróbálta „leszerelni“, a radikálsocialista vezér azonban nem állt meg az unokaöccs szobájában, hanem ment tovább a lépcsőkön fel egészen Léon Blumig.

A minisztertanács még aznap délelőtt az eredeti szöveget visszavonta.

Daladier sikerén felbuzdulva a többi „kol léga“ is megpróbált Moch Gyula diktatúrája ellen tiltakozni. Salengro, a most öngyilkossá lett belügyminiszter például „kikérte magának“, hogy a miniszterelnökségi vezérttkár a prefektusokkal és rendőrfőnökökkel leiratok, rendeletek, parancsok és utasítások formájában közvetlenül intézkedjék. Amit azonban szabad Daladiernek, azt nem szabad a többinek, akik Blum Leó kegyéből lehettek miniszterek. M. Jules Moch secretaire general de la presidence du conseil ma Blum Leó árnyékában Franciaország teljhatalmú diktátora. Miniszterektől kezdve a legutolsó közrendőrig mindenkivel tetszése szerint közvetlenül rendelkezik... kivéve Eduard Daladier hadügyminisztert, a radikálsocialistapárt elnökét, aki nem Blum Leó kegyelméből lett miniszter.

Kotzig Károly.

Szülői küldöttség kérte Marinescu inspektornál a căpleni iskolás- gyermekek román osztályba való felvételét

Mint ismeretes, a căpleni román kat. felekezeti iskolát megszüntették, mert a tanügyi hatóságok csak a német tannyelvet akarták engedélyezni, amit a szülők és az iskolafenntartó egyházközség nem fogadott el. Így az özszes gyermekek az állami iskolába járnak. Most két hete azután a szülőket nagy meglepetés érte.

A tanév elején ugyanis a szülők mint román tannyelvű állami iskolába iratták be gyermekeiket, a könyveket is megvették s így folyt a tanítás november elejéig. Ekkor megjelent két német tanító, akiket állítólag Margineanu zălăui revizor küldött ki, a gyermekek egy részét átparancsolták az állami iskola ujonnan létesített német tannyelvű osztályaiba. A szülők azonban nem voltak hajlandók gyermekeiket németül taníttatni és így a gyerekeket a román osztályokba küldték. De innen a tanító kizárta a gyermekeket azzal, hogy a német osztályba vannak beosztva.

Ez az eljárás az egész községben nagy felháborodást keltett, miért is memorandumot szerkesztettek, melyet az összes tanköteles szülők kivétel nélkül aláírtak s a kb. 300 aláírásos kérészt mai napon nagyobb szülői küldöttség hozta be az oradeai inspektorátushoz, ahol a szülőkkel együtt dr. Patzkó Elemér oradeai ügyvéd is megjelent és kérte, hogy a szülők sérelmét orvosolják, mert szinte hihetetlen az, hogy a szülők, akik románul akarják

gyermeküket taníttatni, ezt ne tehessek, hanem német tannyelvre kényszerítsék, amely nyelvet a gyermekek egyáltalán nem értik és amely tannyelvnek bevezetése ellen a szülők tiltakoznak.

Marinescu inspektor a szülők panaszára azonnal rendeletet adott ki, hogy a gyermekeket a szülők által kívánt román tannyelven kell oktatni.

Megjelent!

A szövetkezés szervezéséről szóló törvény

Az érvényben levő teljes román szöveggel, magyar fordításával és tartalomjegyzékkel.

Kiadta és fordította:

Dr. Borbély Lajos, ügyvéd
Ára 125 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban:

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hálójárás: Egész évre 800 fillérre az
egyedévre 210, egy hónapra 70 fillér.
Magyarországon: Egész évre 50 P. fillérre 3 P. egynegyedére 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**

Csúji szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Csalj, Piatz, Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adunk vissza.
Csekk választályog megálovolekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Hidegebb idő lesz, néhány helyen záporos. A hegyekben havazás. Élénkebb szél várható.

LELKIGYAKORLATOK A VATIKÁNBAN. Vatikánvárosból jelentik: A szokásos évi lelki gyakorlatok a Vatikán személyzete számára ebben az évben november 29-én kezdődnek és december 5-ig tartanak. A lelkigyakorlatokon, amelyek vezetője az ideén P. Magni S. I. részveszt a pápa is. A lelkigyakorlatok ideje alatt a pápai audienciák szünetelnek.

A spanyol infáns hős halála. Burgosból jelentik: Hír szerint Bourbon Orleans don Alfons infáns, Eufalia infánsnő unokája, aki a nemzet csapatok kötelékében harcolt, elesett. A hős halált infáns édesanyja Mária román királyné nővére.

KÉSZÜL A TISZTUIJTÓ KÖZGYŰLÉSRE A TG.-MURESI MAGYAR PÁRT. Saját tud. A Magyar Párt tg.-muresi tagozata titkos szavazással megválasztotta a december 13-án megtartandó tisztújító közgyűlés előkészítésére és a jelölések megjelölését végelt kiküldött héttagn bizottságot, melynek tagjai: **Bányai János, Bernády György dr., Szigyártó Gábor, dr. Lakatos Sándor, dr. Schmidt Béla, dr. Joós András és Herczegh Ferenc.**

Meghalt Przemysl egykori hős védője. Székesszékéről jelentik: Péterffy Molnár Elek, Przemysl védője, a szegedi honvédegyezkedés volt parancsnoka, 68 éves korában meghalt.

TIZENÖT ÉVRE EMELTÉK FEL SURANYI KÁROLY GYILKOSÁNAK BÜNTETÉSÉT. Satu-Mare. Saját tud. Tavaly tavasszal meggyilkolták Suranyi Károly derei római katolikus esperest. A csendőrség a gyilkosokat Halászi László földművest és feleségét letartóztatta. A gyilkos házaspárt a satumarei törvényszék tíz-tíz évi fegyházra ítélte s ezt az oradeai tábla is helybenhagyta. Felfolyamodás utján a Semmitőszék elé került az ügy, ahol az ítéletet 15 évi fegyházra emelték fel.

Rosszindulatu pletyka a Magyar Párt ellen. Bucuresti. Saját tud. A Dimineata-ban megjelent az a hír, hogy a „Brassói Lapok”-at és a „Népújság”-ot fölfüggesztették. A hírt Brassóból is megerősítik, azonban a brassói jelentéshez még azt is hozzáfűzik, hogy a lapokat „a Magyar Párt közbenjárására függesztették fel, mert a Magyar Párt nincs megelégedve ezeknek a lapoknak a tevékenységével.” Munkatársunk felkereste dr. Willer József képviselőt, a Magyar Párt parlamenti csoportja főtájkárát, aki a brassói származású pletykákra így nyilatkozott:

— Aki ilyesmit feltételez rólunk, az tisztességünkben kételkedik és én méltóságomom alulnak tartom, hogy válaszoljak ilyen feltevésekre. A valóság az, hogy magam jártam közbe a betiltó rendelet visszavonásáért.

Bíróági eljárás a Habsburg Ottó lakoma miatt. Budapestről jelentik: A magyar nők és férfiak szüntkorona szövetsége november 20-án a budapesti Gellért szállóban újból megrendezi az ugynevezett Ottó lakomát. A budapesti ügyészség azon a címen, hogy a lakoma meghívója Habsburg Ottó főherceget Ottó király öfelségének nevezi, indítványozta a meghívó elkobzását. A vizsgálóbíró nem járult hozzá az ügyész kéréséhez, úgy hogy az ügy most a budapesti törvényszék vádtaanáca elé került, amely elkoboztatta a meghívókat és eljárást indított a kibocsátók ellen. Csütörtökön este mégis megtartották a lakomát, amelyen több beszéd hangzott el a Habsburg-restauráció érdekében.

Zürichi zárlat. Párizs 20.23 fél, London 21.27 háromnegyed, Newyork 4.35.12, Brüsszel 73.55, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 23.25, Berlin 75, Bécs — schilling 77.50, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrad 10, Bucuresti 325.

A HADFELSZERELÉSI ALMINISZTER PRÁGÁBA UTAZOTT. Bucuresti. Saját tud. Bejan hadfelszerelési alminiszter tegnap este elutazott Prágába.

Halálozások. Timişoarán elhunyt Komka Károly, Mehala-külváros volt rendőrkapitánya, 63 éves korában. Régi szivbaja ölte meg. Komka Károly annakidején, amikor Mehala még külön községet képezett, ennek jegyzője volt, majd mikor a városhoz került, rendőrkapitánya lett. Már évekkal ezelőtt nyugdíjazták.

Sancraulban Lőrincz Elek tekintélyes gazdálkodó felsége szűl. Gergely Cecilia hunyt el hetvenharmadik életévében. Gyászolják férjén kívül gyermekei Lőrincz Elek nyugalmazott timişoarai pánzügyi főtisztviselő, Lőrincz Ignác (Sancraul) és özvegy Csiki Gergelyné szűl. Lőrincz Róza (Bradesti), valamint számos unokája. Köztük Lőrincz Elek, a szentferencendi filozófiai főiskola hallgatója.

KISIKLOTT A KRAKÓI GYORSVONAT. Varsóból jelentik: Krakó és Zokopane között kisiklott a gyorsvonat. Öt ember meghalt, három súlyosan megsebesült.

Agyonlöttek egy satumaremegeyi csempész a határőrök. Satu-Mare. Saját tud. Tarsold és Biesad községek között Negru Voda határállomás közlebeben csütörtök este fél 9 órakor a határőrök egy csoportra lettek figyelemesek, akik zásokkal a hátukon Csehszlovákiaából át akartak jönni Romániába. A határőrök megállásra szólították fel a csoportot, mire azok futásnak eredtek. Amikor figyelmeltető lövésre sem állottak meg, a határőrök sortűzre adtak rájuk. Egy csempész holtan terült el a földön s a többieknek a sötétség miatt s került kerékelt o'dáni. A lölet csempész Cristiu László Trip községbe való földműves. Később sikerült elfogni a többi csempészt is, valamennyien Trip községiek. Kihallgatásukkor azt állították, hogy ismeretlen emberek bízták meg őket a csempészsáru áthozásával s ezért a megbízatásért fejenként 50 leit kaptak.

**Csúx
Köszvény
Rheuma**
DÖRZSOLJE BE TAGJAIT
DIANA SÖSBORSZESZTEL

SZANALJÁK A NÉPBANKOKAT. Bucuresti. Saját tud. Tegnap a Consiliul Bancii Centrale Cooperative ülést tartott és elhatározta összesen 447 Ilfov-, Covorlui- és Teleormanmegeyi népbank szanálását.

Lepecsételte a végrehajtó adó fejében a vízfűrészt. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Antal András mádárasi gazdának vízfűrésze volt működésben, mely után jelentős adóhátraléka állott fenn. Antal András fizetett is rendszeren, azonban az adója mégis csak napról-napra nőtt. A végrehajtó most már 24 ezer lei hátralékot kért és miután a gazda fizetni nem tudott, lepecsételte a vízfűrészt. Dr. György Gábor — Adorján Imre magyarpartí főtájkar közbenjárására, — elrendelte a pecsételt eltávolítását és egyben pénzügyi ellenőrt küldött ki a helyszínre Antal András z. város adóügyének tisztázására.

A KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTER FONTOS UTJA BELGRÁDBAN. Bucuresti. Saját tud. **Franasovici** Richard Belgradba utazott, ahol néhány napig fog tartózkodni. Utazása a Duna-híd építési egyezménynek a jugoszláv kormány által való aláírásával van kapcsolatban. Ez alkalommal pontosan megállapítják az időpontot, mikor lesz a hidalapok letétele?

Kilenc leit kérhet egy zsirospirítósért a kávé. Arad Saját tud. Megirtuk, hogy German Dante aradi ügyvéd árdragítás címen a bíróságnál feljelentést tett a Dacia kávéház tulajdonosai ellen, mert egy zsirospirítósért, amelynek az értéke legfeljebb 2 lei 9 leit számitottak. A tárgyaláson a tulajdonosok hivatkozva előző bírói ítéletekre kérték felmentésüket, mert ezek az ítéletek megállapították, hogy a kávéházi árák megállapításánál nem a kiszolgált anyagok tényleges értéke szolgál kalkulációs alapul, hanem figyelembe kell venni a kávéház üzemi és üzleti költségeit is, amely a jelen esetben is jóval meghaladja a kétszáz százalékot. A bíróság elfogadta a védekezést és a Dacia tulajdonosait felmentette az árdragítás vádjai alól

Feljegyzések

Oktatásügyi és népnevelő folyóiratunk új, rövid címén az Iskola negyedik évfolyamába lépett. Erről meg kell emlékeznünk. A mi közéletünkben nem játszik szerepet a politikai hatalomért folyó küzdelem, mely a többségi lapoknak annyi irnyalót ad. Az úrt, mely ezzel lapjaink hasábjain támadt, hasznosan tölthetjük ki a gondolat hatalmáért folytatott küzdelmünknek eseményeivel. Az Iskola minden számának megjelenése ilyen esemény.

Három év alatt ez a folyóirat folytonosan felfelé ívelő pályát futott be, míg ugyanez alatt az idő alatt szépirodalmi folyóiratunk szinte teljesen elsovadtak és csak befecskenedések tartják bennük a lelket.

A siker titka egyszerű és világos: az Iskola kitérő, nagy szükségletet tölt be, még pedig a legmodernebb eszközökkel. Amellett pedig úgy tud katolikus lenni, hogy nem keletteljes szavakkal mondja, hanem példával és tettel építi annak útját.

A kitérő orvosnak feltétlenül sikere és híre van s ezen mit sem változtat az, ha mellett hitvalló keresztény. A közömbös és szabdkörmives Franciaországban Mauriac, Claudel, Bremond abbé s a többiek ellenállhatatlanul bejutottak a negyven „halhatatlan” közé, egyszerűen azért, mert ellenállhatatlanul tudtak írni és alkotni. A madridi csillagvizsgálónak ma az anarchista-kommunista rémuralom alatt is egy jezsuita atya az igazgatója, egyszerűen azért, mert tudását senki sem tudja pótolni.

Ugyanez a helyzet a holland sajtóban. Abban az országban, hol a lakosságnak csupán egy harmada katolikus, a 78 napilap közül 32 katolikus szellemű és 32 semleges lap mellett csak 6 liberális, 5 kalvinista, 2 szociáldemokrata és 1 kommunista napilap tud megélni. Az országnak legnagyobb és legelterjedtebb lapja a Rotterdamban megjelenő De Maasbode című napilap katolikus világnézetet követ s ennek ellenére igen nagy elterjedtségnek örvend a nem-katolikus lakosság köreiben is. (Handbuch der Weltpresse Deutsches Institut für Zeitungskunde, 1934.) A titka mindezeknek nyilván az, hogy a holland katolikus sajtó kitérő és korszerű.

A mi büszkeségünk, az Iskola is ennek köszönheti sikerét. Annak, hogy nemcsak katolikus, hanem egyuttal egészen kitérő is.

Ezen mulik pedig minden. Nem követünk el nagyobb bünt a katolikuság ellen s nem ártunk többet törekvéseinek, mintha rossz, művészietlen, fárasztó irodalmi termékekre — lehetőleg jól láthatóan — ráütjük a katolikus bélyegzőt. Hiába kegyes az irat, hiába jámbor, hiába sugalmazza a legtisztább szándék: a betű, a leírt szó csak akkor hat, ha megtalálta kifejezés művészi formáját és az érzéseknek a tehetség ad meggyőző alakot.

Az Iskola bizonyíték arra, hogy a katolikus világnézet táborában nálunk is vannak tehetségek. A probléma az, amit az angol közmondás fejez ki a legtömörebben: a „megfelelő embereket a megfelelő helyekre” kell állítani. Az Iskola szerkesztői gárdája — György Lajos, Márton Áron, Domokos Pál Péter — bebizonyították, hogy ez a tétel kitérően beválhat.

Ennek a nagyszerű és siekrült kísérletnek tapasztalati tanulságait az egész vonalon le kell vonni. (Skin.)

ÜNGYILKOS BÁRÓNŐ. Wienből jelentik: Keith Lujza bárónő bécsi lakásán, anyagi gondjai miatt világitó gázzal megmérgezte magát.

Oradeán megszüntetik a borraivalórendszer. Az oradeai pincérmunkásság régóta harcol a borraivalórendszer ellen s követeli a százalérendszer bevezetését. Ebben az irányban a szociáldemokrata pincérszakszervezet titkársága beható tárgyalásokat folytat az egyes üzemek vezetőivel. Tegnap sikerült a város egyik legnagyobb üzemével, az Ujságíró Klubbal megállapodásra jutni. Ebben az üzemben a napokban megszüntetik a borraivalót és bevezetik a százalérendszerét.

Gerely Jolán :
Hivatás vagy robot
(A dolgozó leány)
Ara 110 lei és portó.
Kapható könyvosztályunkban

Milyenek lesznek az új százalékok? Bucurestiből jelentik: A legutóbb megtartott minisztertanács felhatalmazta a pénzügyminisztert, hogy az újonnan elkészült százalékokból 1 milliárd 675 millió értékű összeget forgalomba bocsásson. A régi százalékokat fokozatosan bevonják. Az új százalékok világos hamuszürke színűek, kisése sárgás árnyalttal. Egyik oldalukon az uralkodó arcképe van, a másikon az ország címere. A pénzek széle recézett. Nikkeltartalmuk 975 ezrelék.

Flammarionra emlékeztető, de annál még lenyűgözőbb stílussal és érdekesebben megírt népszerű tudományos könyv

Lenz János S. J.:

AZ EGEK HIRDETİK

A szerző egyike Közép-Európa legképzettebb csillagászaiknak. Könyvében egyszerű lendülettel mutatja meg a világot hihetetlen és fantasztikus titkai. Sok képpel, nagyon szép kiállítással.

Ára 95 lel és 15 lei portó.

Kapható: KÖNYVOSZTALYUNKNÁL.

Kigyulladt a motoros. Timișoara. Saját tud. A Caransebeș és Timișoara közt közlekedő motoros nyílt pályán kigyulladt. A tüzet robbanás előzte meg, a motoroskamrában történt hiba miatt. Az utasok állítása szerint benzint tartottak tülközél a motorhoz. Az utasok körében nagy riadalom támadt. Komolyabb baj azonban nem történt. A motorosnak sikerült Recasig jutnia, ahol a tüzet, amely a tetőn harapózott el, eloltották és ezért negyvenöt perces késéssel érkezett meg a motoros Timișoarára.

ELTÜNT A TÜZIFA A PIACRÓL. Bucurestiből jelentik: A spekuláció következtében eltűnt a tűzifa a piacról, illetve azt visszatartják, hogy áremelkedést idézzenek elő. A fővárosban tegnap 9000 leit kértek 1 vagon tüzi-
fáért.

* **A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódjanak,** mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszatartható testzsírogok. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószervei mindennemű saját szag iránt eltompulnak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár szagtalánító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

Az oradeai Munkakamara szanatoriumot épít. Csütörtök este ülést tartott az oradeai Munkakamara elnöki tanácsa. A tanács tagjain kívül résztvevett az ülésen Clonda munkaügyi felügyelő és Buth Gyula miniszteri kiküldött is. A tanácsülésen hosszasan foglalkoztak a felosztott salontai ipartestület vagyonának kérdésével s a volt ipartestület egyes ingatlanainak elárverezésével. A Munkakamarától a P. T. T. kulturális egyesülete kérte, hogy járuljon hozzá egy szanatorium építési költségeihez. A tanács a kérést visszautasította azzal, hogy: „A Munkakamara is rövidesen szanatoriumot akar építeni s erre kell a pénz. Majd a Take Jonescu-utcai főzöskolának szavazott meg a tanács 10 ezer leit, amelyet az iskola az építkezéseinek befejezésére kért.

Halálragázolta az erdei uton a fával megrakott szekér a székely gazdát. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Lukács József 60 éves armáseni gazdálkodó erdőre ment fáért. Alkonyatfelé megrakott szekerével hazafelé indult. A lejtős erdei uton a loval előtt ment. Az esőáztatta síkos uton elesett, a lovak a szekeret tartani nem tudták és így a szekér keresztülment a gazdán. Ötven súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy hazaszállítás közben meghalt.

A CFR UJÉVKOR HELYEZI FORGALOMBA TEHERAUTÓIT. Timișoara. Saját tud. Jelentették, hogy legközelebb Timișoara és Lugoj között is vasúti autbuszokat helyeznek forgalomba. A vasutnál elhatározták most, hogy az autbuszjáratokat december 1-ével nemcsak Lugojig, hanem Caransebeșig terjesztik ki. A vasúti teherautókat is hamarosan forgalomba helyezik, mégpedig legkésőbb ujévkor.

Zacharin-csempészt leplezték le Moldova-ban. Bucurestiből jelentik: A pascani rendőrséghez érkezett feljelentés alapján házkutatást tartottak egy Petre Ilieff nevű kereskedő lakásán ahol nagymennyiségű zacharint találtak. Ez a zacharin, mint hírlík, csak része annak a szállítványnak, amelyet a csempészek legutóbb Moldova-ba irányítottak és legnagyobb részét már szét is osztották a különböző városokban. A zacharin-csempésztés ügyében a nyomozás folyik.

Pedál-harmónium

2 manual, 6 sor nyelvsíp, amerikai szívó légrendszer, kifogástalan állapotban, jutányos áron eladó. Megfelel kisebb templom vagy kápolna részére. — Harmóniumok minden nagyságban. **WEGENSTEIN orgona- és harmóniumgyár, Timișoara, III. Bul. Mihai Viteazul 30.**

Szűnőben az aradi asztalosok sztrájkja. Saját tud. Az aradi asztalosmunkások, mint jelentették, hétfőn sztrájkba léptek. A kisipari munkások és munkaadók közt azóta létrejött a meg egyezés, úgy hogy a kisipari munkások már munkábaálltak a nagyüzemek alkalmazásával azonban átíratlan fordultak az asztalosiparosok szindikátusához, közölve, hogy újabb tárgyalásba óhajtanak bocsátkozni, erre azonban azt a feleletet kapták, hogy a munkaadók csak akkor tárgyalnak, ha a munkások beszüntetik a sztrájkot. Miután a munkások ezt a feltételt visszautasították, a sztrájk tovább tart.

Háromemeletes székházat épít a satumarei munkásbiztosító. Satu-Mare. Saját tud. Munkás körökben rendkívül sok panasz hangzott el a satumarei munkásbiztosító ellen azért, mert az orvosi rendelést kicsi szobában végzik, ahová egyörmegben betelezik a betegeket — nőket és férfiakat vegyesen (akárcsak Oradán), a fogműtőterem pinchehelyiségben van. A tagok követelték a betegpénztári szervek egységesítését, főként a betegvizsgálásnál szokásos lealázó rendszer megváltoztatását. A munkásbiztosító engedte a tagok ostromának és hátmillió leit vett fel az ezévi költségvetésbe a satumarei székház felépítésére. A munkásbiztosító új épülete a Mihai Viteazul-utcán fog állani, a régi székház helyén és háromemeletes lesz. Legfelső emeletén az irodákat helyezik el, a második emeleten lesz a gyógyszerész és fogműtőterem, majd orvosi rendelők és kisebbszerű kórház fog állani a tagok rendelkezésére. A munkálatokat december elseje után megkezdik.

* **Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag-betegok** szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Az orvosok ajánlják.

Meghalt Anglia legkövérebb embere. Londonból jelentik: A Szent Gyula-kórházban 44 éves korában meghalt Anglia legkövérebb embere, Longshow Dávid. Valaha 245 kilót nyomott, de sikerült 217 kilogrammra lesoványodnia. Halála előtt összeesett és hat erős hordárt kellett hívni, hogy agyára fektessék. Ifjúkorában testalkata rendez volt, de 24 éves korában rohamosan hizásnak indult. Rekordja mindenesetre el-törpül a „világ legkövérebb emberének” Raggio filadelfiai lakosnak méretei mellett, aki 27 éves korában 350 kilogrammot nyomott és 11 évig nem tudott lakásából kimozdulni, mert nem fért ki az ájtón.

KISMALMOSOK KÜLDÖTTSEGE A PÉNZÜGYMINISZTERNEL. Bucuresti. A kismalmosok küldöttsége felkereste Caucicor pénzügyminisztert avégből, hogy módosítsák a liszt 25 banis kilónkénti adóját, úgy, hogy évenként fizethessék ki a malmosok közösen egy összegben. Caucicor pénzügyminiszter a kérést tanulmányozni fogja.

Égő gyertya nem való pókháló istállóba. Tg.-Săcuesc. Saját tud. Fábián András turial gazda a kora hajnali órákban a városba készült s előkészület közben pár pillanatra őrizetlenül hagyta az istállóban égő „piláncs lámpát”, melynek kicsapó lángjától az istálló meggyúlt s mielőtt segíteni lehetett volna, bennégett a gazda két tehene és minden gazdasági felszerelése. A veszedelmes tüzet a felriasztott szomszédok csak nagy erőfeszítéssel tudta eloltani. A jóra-való, derék gazda kárát a falu lakossága gyűjtés útján szándékozik megtéríteni.

BATTYÁN KÁLMÁN SZINTÁRSULATA TG.-SĂCUESCEN. Saját tud. Battyán Kálmán, a székely vidéken közismert színigazgató társulatával két hétig volt Tg.-Săcuescén, ahol szeretettel fogadták és pártolták őket. A társulat Tg.-Săcuescéről Sftu. Georghere megyébe, ahol szintén két hetet szándékoznak maradni.

Élet — regény.

Hét ősz, egy tavasz

Hét asszony-élet, hét ősz, küzdelmes életét mutatja be az író: **NAGY MÉDA**, finom meglátással és sok közvetlenséggel, egy fiatal leány napugaras boldog élet-történetének kapcsán.

Ára 35 lel és portó.

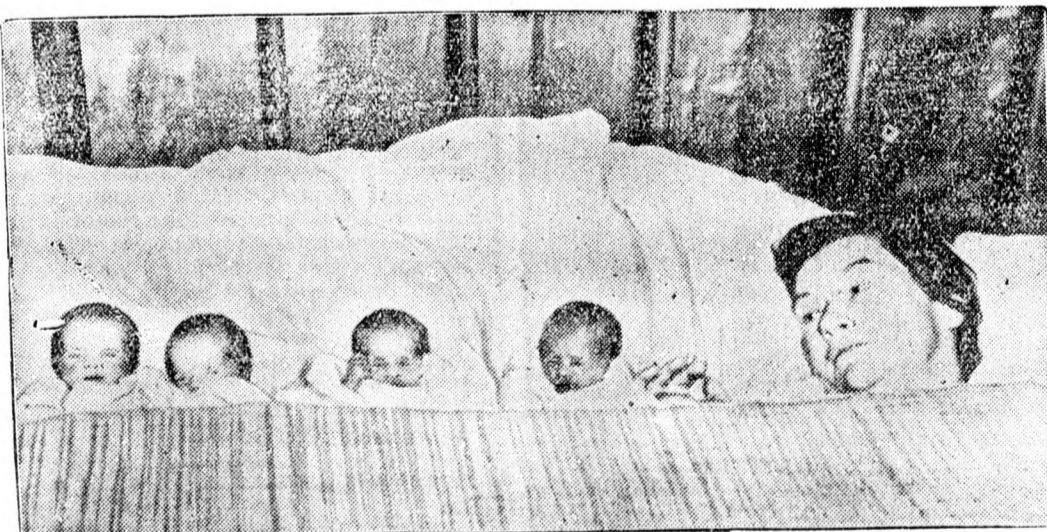
Megrendelhető könyvosztályunknál.

BEKULDOTT HIREK

Misszió Siculenin. Siculeni ciucmegyei község 1911. évben vált el Racul községtől és lett önálló plébániává. A 25 éves forduló emlékére szentmisszió volt november 8-tól november 15-ig, amelyet György Lajos gimnázeti és Kovács Antal simbrisi plébánosok vezettek.

Nagy sikere volt a cluj Kolping színelőadásának. A cluj Kolping legényegylet műkedvelői fényes siker mellett hozták színre Ujházy-Fáy 3 felvonásos vígjátékát: „Csók a pusztán.” A szereplők mindenike kitett magáért. Imbrey Gabriella, Senkálzky Bandi, Kiss László, Bánhegyessy Sándor, Szőke Margit, Varga Margit, Gergely István, Varga Illi, Nagy Pityu, Magyar István, Bőjthe Andor és Attila Árpád aratott nagy sikert. A rendezés nagy és dicséretes munkáját Kiss László látta el. A Kolping műkedvelői szombaton november 21-én megismétlik a fényesen sikerült előadást és utána az ifjuság számára tánc következik.

Nívós előadást a Magyar Párt ifjusági művelődési osztályánál Devan. Saját tud. Hatalmas közönség előtt nemvárt nívós előadást rendezett a Magyar Párt ifjusági művelődési csoportja. Az estének a fénypontjai dr. Meskó Aladár nyugalmazott főorvos zenedarabjának előadásai voltak. Az ifjusági zenekar ifj. Szőts Gyula karmester vezényletével előadta dr. Meskó Aladárnak a Keringőjét, egy sonataját, Sonata és Andante Cantabile s egy indulóját, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. Eltérő Etelka Perlaky könyvéből a „Takarékosság művészete” című részt, Kolosy Éva Mikezázth Kálmántól Sárka grófnő című elbeszélését olvasta fel nagy hatással Mécs Lászlónak Vadócha rózsát oltok, hogy szebb legyen a föld című versét nagy hatással Láiber Jenő szavaltá.

Négyes ikrek Amerikában.

November másodikán Bridges asszony négy egészséges kisfiunak adott életet. A gyermekek életképesek és vidámak. A kanadai ötös ikrek után, most a négy kisfiúval fog büszkélkedni Amerika.

KÖZGAZDASÁG

Az új banktörvény javaslata

Nem vehetnek fel az igazgatósági tagok kölcsönt saját bankjuktól

Bucurestiből jelentik: A banktörvény módosító javaslatai elkészültek és rövidesen a parlament elé kerülnek. Az 1934. május 8-iki banktörvény ugyanis 20 millió leies alaptőkét írt elő a fővárosi, 10 millió leies alaptőkét a törvényhatósági jogú városok bankjainál, a többi vidéki bankoknál pedig legalább 5 millió leies alaptőkét írta elő a banktörvény. A részvénytársasági a fent említett alaptőke kétszeresét követele. Miután a legtöbb bank nem rendelkezett a törvényben előírt alaptőkével, öt éves határidőt adtak, hogy ezen idő alatt a bankok vagy emeljék fel a kívánt összegre alaptőkéiket, vagy pedig egymás közötti fúziókkal szerezzék meg azt. Az utóbbi idők szomorú gazdasági viszonyai között a legtöbb vidéki bank nem tudott eleget tenni a törvény követelményeinek. A törvény mostani módosítása folytán fenntartották ugyan a minimális alaptőke követelést, azonban csak azon bankok számára, amelyek az új banktörvény életbeléptetése után létesülnek. Azok a bankok, amelyek jelenleg is működnek, tovább folytatják mostani alaptőkéjükkel tevékenységü-

ket anélkül, hogy alaptőkéjüket felemelnék, azonban kötelezve vannak arra, hogy megállapítsák, hogy mennyi a jelenlegi valóságos alaptőkéjük.

Másik érdekes módosítás az, hogy a legfőbb banktanács felügyeleti és ellenőrzési jogot gyakorolhat a bankok működése felett és rendszabályokat alkalmazhat, amelyek a bank felosztásáig is elmehetnek. A legfőbb banktanács ilyenemű határozatai ellen csak a Semmítőszékhez lehet fellebbezni. Igen érdekes rendelkezése a módosító törvénynek, hogy megtiltja, miszerint a bankok vezetői és igazgatósági tagjai az általuk vezetett pénzügyi tevékenységüktől kölcsönt vegyenek fel. A bank tisztviselői vehetnek kölcsönt attól a banktól, ahol dolgoznak, azonban csak az erre a célra létesített alaphól. A továbbiakban a módosított banktörvény megtiltja a pénzügyi intézeteknek, hogy versenyezzenek egymással a betétszerzésben magasabb kamatok felajánlásával és megtiltja az olyan üzleteket, amelyek sértik a bankpresztizst.

Megalakul Clujon a borbélyiparosok országos szindikátusa

A szindikátusok alakítása iránti mozgalom városunkban is gőzerővel megindult. Működik már nálunk a húsiparosok, a sütőiparosok szindikátusa, a közeljövőben kezd meg működését a szabóiparosok szindikátusa, melynek jogi személyiségét a törvénytörvény már elismerte s legközelebb alakul meg a borbélyiparosok szindikátusa is, amelynek székhelye Clujon lesz.

Mint ismeretes, az őszi folyamán Satumaren országos kongresszust tartottak a borbély- és fodrásziparosok. A kongresszuson elhatározták, hogy a szakmabeli iparosok szindikátusi alapon szervezkednek. Felhatalmazta a kongresszus Balázs Antal clujli fodrászmezt, hogy a szindikátusi szervezkedés vezetését a kezébe vegye. A felhatalmazás alapján Balázs Antal, aki különben a munkakamara ipari szakosztályának is alelnöke, megbeszélést folytatott a szakmabeli iparosokkal, akik örömmel csatlakoztak a gondolathoz. A szindikátusi formai megalakítása még e hét folyamán megtörténik. Ha a törvénytörvény jogi személyiségét elismeri, nyomban megkezdik működésüket. Elsősorban beszerzési szövetkezetet létesítenek, mely a clujli borbély- és fodrásziparosokat fodrászipari kellékekkel fogja ellátni. A helyi szindikátus megalakítása után országgrészünk minden nagy városában is megindul a szindikátusi alapon való szervezkedés.

BELFÖLDI KÖLCSÖNT BOCSÁTANAK KI OLASZORSZÁGBAN. Olaszországban 5 százalékos kölcsönt bocsátanak ki. A kölcsönt kötelesek aláírni mindenki, akinek 10.000 líra értékű ingatlana van.

Gyermekek öröme:

Ripsz - Ropsz

két kócos kiskutya története.

Írta: Csűrös Emilia

Mühlbeck, Károly rajzaival

ára 100 lei.

Megrendelhető: könyvosztályunkban.

FAJMADÁR- ÉS KISÁLLAT-KIÁLLÍTÁS BRASOVBAN. Brasovban a napokban kisállat- és fajmadár-kiállítást rendeztek. A kiállításnak nagy sikere volt, sokan látogatták s a szebb példányok tulajdonosait a rendezőség érmekkel és oklevelekkel tüntette ki.

SPORT

CAO-Juventus Oradeán

Az őszi elsőség kérdése csak a november 27-iki forduló után dől el

A Nemzeti Bajnokság utolsóévi őszi fordulóját bonyolítják le vasárnap. Tíz csapat lép pályára s közülök öt együttes be is fejezi őszi szereplését: a CFR, Victoria, AMTE, Universitatea és Unirea Tricolor. A vasárnapi forduló után még három mérkőzés marad a következő vasárnapra: Crişana—Juventus Bucurestiben, Venus—Kinizsi Timişoaren és a CAO—Gloria Aradon. Az elsőség kérdése nem dől el a vasárnapi mérkőzéseken, csak az utolsó fordulóban. Legtöbb eséllyel a Venus pályázik rá és ha győz a Kinizsi ellen, ami a fekete ördögök jó formáját tekintve valószínű, úgy biztos első, egy ponttal előzve meg a Ripenzit.

A vasárnapi fordulónak nincsen kiemelkedő találkozója. Részletes műsor a következő: Oradea: CAO—Juventus. A zöld-fehérek legutóbbi vereségüket akarják kiküszöbölni és a középsoporból újra a célpontra tornászhatják magukat. A Juventus azonban Aradon is megmutatta, hogy tud küzdeni. Szép küzde-

lemre van kilátás. Ez lesz egyébként Oradeán az utolsó őszi bajnoki mérkőzés.

Bucuresti: CFR—Victoria. A Victoriának erősen megnőtt a tekintélye a fővárosban az Unirea Tricolor legázolása után. De a CFR erősen beleszól, hiszen győzelem esetén megelőzheti a Ripenzit és biztos második.

Arad: AMTE—Crişana. A találkozó favoritjai a munkások, akik a Juventus elleni könyvelői mérkőzés után erősen belefognak feküdni. A Crişana eddig idegenben nem tudott győzni és nem valószínű, hogy ezúttal megtöri a sorozatot.

Cluj: Universitatea—Unirea Tricolor. Az egyetemi csapatnak felfelé ível a formája és nem okozhat nagy gondot a teljesen letört obori csapat.

Timişoara: Kinizsi—Gloria. Az aradiak az első helyre pályáznak, a Kinizsi otthonában azonban letörhető ezeket a reményeket.

Pop Valer miniszter a Juventus elnöke. Bucurestiből jelentik: Tegnap este folytatták a bucuresti Juventus sportegyesület évi közgyűlését, amelyen az új vezetőséget is megválasztották. Elnökké Pop Valer kereskedelmi minisztert választották meg. Alelnökök Giurgutu mérnök és Romani. Ügyvezető elnök Urlatzeanu.

December elsején felosztják az ONEF-et Fővárosi lapok jelentése szerint december elsején kormányrendelettel felosztják a nemzeti testnevelési intézetet (ONEF). A felosztott intézmény minden vagyona a testnevelési főiskola az ISEF tulajdonába megy át.

Sportestély a CAO-ban Az oradeai zöld-fehérek 1936 november 29-én este műsoros tironi estét rendez a CAO-Otthon összes termeiben. A jól összeválogatott műsorban jóddi, tironi énekek és táncok szerepelnek

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

Vasárnap, november 22.

București. 7.30 Reggeli műsor. 11.30 Harangszó. Egyházi beszéd. 11.50 Egyházi dal. Lemezek. 11.55 Egyházi felolvasás. 12.10 Karének. 12.40 Sport. 12.55 Rádiózenekar. 14.10 Hírek. 14.20 Szórakoztató lemezek. 15.05 Gazdáknak. 19. Időszerű anyag. 19.15 Julea-zenekar. 20.05 A nemzet órája. 20.30 Mozart: Requiem. A brașovi filharmonikusok és a Boch-kar előadása Baumann-Badurescu szoprán, Fabritius alt, Alexandrescu tenor és Wittig basszussal. Vezényel Bickerich Viktor. Közvetítés Brașovból. 21.35 Hangjáték. 22.35 Hírek. Sport. 23. Rádiózenekar. Marinescu—Morenau szoprán és Lázár tenorral. Rust: Helgoland, nyitány. Massenot: Werther, ária. Wagner: Lohengrin, ária, Schumann: Nem akarok írni. Wagner: Álomok. Puccini: Bohémélet, ária. Halévy: A zsidónő, ária. Masson: Kis rokokószvit. Wagner: Tannhäuser, ária. Strauss R.: Cecilia. Pepper: Gavotte. 24.05 Hírek.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—11.55 Református Istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál: Muraközy Gyula lelkész. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébániáknak. A szentbeszédet Koudelo Géza dr. mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Budapesti Hangverseny Zenekar. 15. Világhírű. 15.15 Cigányzene. 16. Gazdáknak. 16.50 Seta az erzsébetvárosi bucsuban. 17.30 Hanglemezek. 18.30 Bodor Aladár előadása. 19. Katonazenekar. 19.50 Révay József előadása. 20.20 Sebeők Sári énekel. 20.50 Sporteredmények. 21. Hangjáték-előadás a Studióban: Az ismeretlen ellenfél. 22.40 Hírek. 23.05 Cigányzene. 24. Jazz. 1.05 Hírek.

Hétfő, november 23.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Felolvasás. 18.15 Angol lemezek. 19.19 Szórakoztató zene. Közben 20. Felolvasás. 21. Felolvasás. 21.15 Schliss-Garde-négyes. 22. Lupescu Sándor Eftimiu Viktor mezenésített dalait énekli. Bretan: Ha sirunkban nyugszink már. Fenn voltak magasan. Nyugalom. Prunner: Ősi dal. Lassen: Álom volt. 22.45 Vendégül zene. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 H. Ragyóczy Jolán zongorázik. 13.40 Hírek. 14. Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 14.20 Pontos időjelzés. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Szalonötös. 18.45 Papp Viktor előadása. 19.15 Cigányzene. 20.10 Agyagfalvi-Hegyi István csevegése. 20.40 Asbóth Gyula tárogatózik. 21. A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismertetése és 21.10 a hangverseny közvetítése. 23.10 Hírek. 23.30 Hanglemezek. 24. Hírek német nyelven. 24.05 Lemezek. 1.05 Hírek.

Kedd, november 24.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Felolvasás. 18.15 Szórakoztató lemezek. 19.15 Lemezek. 19.50 Felolvasás. 20.10 Stanculescu Vazu énekel. Leon: Szeretlek, Giuliani: Vándorkedv. Román népdal. Mario: Santa Lucia. Curtisi: Emlékszel-e még rám? Di Capua: Maria, Mari, 1935. Fazla-mandolinzenekar Volanescu énekessel. Rosenthal: Ünnepi harangok. Arditi: Elragadtatás, keringő. Del'Acqua: Falusi dal. Macchiochi: Spanyol caprice. Lindsay: Atyának, közzene. Billy: Kis szerenádnak. Petrescu: Román tánc. 21.05 Felolvasás. 21.20 Rádiózenekar a szerzők vezényletével. Bohociu: Romantikus szvit. Branzeu: Szimfonikus ábránd. 22.45 Simonis: Szimfonikus allegro hegedűre és zenekarra. 23.20 Vendégül zene. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Hanglemezek. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 19. Vitéz Házy Jenő dr előadása. 19.30 Herz Lili zongorázik. 20.15 Irodalmi-est Ady Endre emlékére. 21.15 A rádió szalonzenekara. 22.20 Hírek. 22.40 Tangózenekar. 23.10 Időjárásjelentés. 23.45 Hanti Rezső dr olasznyelvű előadása. 24. Cigányzene. 1.05 Hírek.

Szerda, november 25.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás.

18. Jonescu-Gaina-zenekar. Szórakoztató zene. A szünetben 19. Időszerű anyag. 20. Felolvasás. 20.20 Radulescu-éneknégyes. 20.50 Wagner: Tannhäuser, nyitány (lemez). 21.15 Felolvasás. 21.30 Delavrancea Cella zongorázik. 22.05 Vasilescu-Dejana Margit énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Kis rádiózenekar. Gilbert: Zsuzsána, egyveleg. Mendelssohn. Velencei dal. Muszorgszkij: Könyvek. Klein: Tréfás egyveleg. Köpp: Nyári est. Ranzato: Intermezzo. Hase: Keringő. Codevilla: Florianopolis, tangó. Leonardi: Világszerenád. Semprini: Charbin, fox. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 Hanglemezek. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Christán Lili énekel. 15. Sassy Iringó gondolkázik. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Hajdu Henrik előadása. 18.25 R. Molnár Anna hárfázik. 18.45 Felolvasás hanglemezekkel. 19.30 Cigányzene. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: Parasztbecsület és Bajazzók. 21.40 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. 23.35 Külvégi negyedóra. 23.50 A rádió szalonzenekara. 24. Hírek francia és olasz nyelven. 1.05 Hírek.

Csütörtök, november 26.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Corologos-jazz. 20. Felolvasás. 20.20 Rosini: I. és II. négyes. 20.55 Hangversenyismertetés. 21.15 Filharmonikusok Molinari vezényletével az Atheneumból. Rossini: Hamupipóke, nyitány. Pizzetti: Dalok (zongora: Santoliquido). Strauss R.: Halál és megdicsőülés. Respighi: Róma fenyője. 23.45 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.40 Hírek. 17.15 Darvas Rózi dr előadása. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Gazdáknak. 18.30 Szonáta-est. 19.15 Kilián Zoltán előadása. 20.20 Lucifer, drámai hangjáték. 23. Hírek. 23.20 Budai Dalárda. 24. Ottlik György dr olasznyelvű előadása. 24.15 Tánclemezek. 1.05 Hírek.

Péntek, november 27.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. A Constantinescu-zenekar hangversenyének közvetítése. Szórakoztató zene. Közben körülbelül 19. Időszerű anyag. 20. Felolvasások. 20.35 Operaközvetítés. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 Stowasser Irén énekel. 13.40 Hírek. 14. Postászenekar. 14.20 Pontos időjelzés. 15.40 Hírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Langsfeld Géza magyar nótákat zongorázik. 18.25 Miskolczy Gyula dr felolvasása. 18.55 Filmzenerezletek. 20.10 Sportközlemények. 20.20 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 az előadás közvetítése: Orfeo. 21.15 Hírek. 22.05 A hatodik magyar-angol labdarugómérkőzés Londonban. Magyar Károly előadása. 23.25 Időjárásjelentés. 23.30 Cigányzene. 24. Hírek angol nyelven. 24.20 Hanglemezek. 1.05 Hírek.

Szombat, november 28.

București. 6.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemezek. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemezek. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 17. Strajeri-óra. 18. Katonazenekar hangversenyének közvetítése. 19. Felolvasás. 19.15 A Kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 19.55 Felolvasás. 20.15 Santoliquido zongoraművész nő játéka. 20.50 Üzenetek. 21.05 Műszaki üzenetek. 21.15 Táncczene. 22.45 Vendégül zene. 23.55 Hírek külföldről.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 13.30 Hírek. 14.15 Pontos időjelzés. 14.40 Triump együttes. 15.40 Hírek. 17.15 Péter Rózsa meséi. 18. Zakariás János előadása. 18.30 Szalonzenekar. 19.30 Soó Rezső dr előadása. 20. „Régi nóták — híres nóták”. Előadja: Szédő Miklós. 21.10 „Kit és mit idézek?” 21.35 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 23. Hírek. 23.20 Hanglemezek. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja azavankint 3 lel. vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés Ára 20 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cim a kiadóban 10 lel.

Lakás

Csinosan butorozott szoba teljes ellátással kiadó azonnal is. Eladó egy konpha spór. Benz Gyuláné, Oradea, Str. Vlahuta 72.

Kétszobás

udvari lakás kiadó. Oradea, Str. Moldova 38

Kapualatti

butorozott szoba, külön előszobával. esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Két utcai szoba

konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Kiadó

egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Oktatás

Láposy Erzsébet zeneitanárnő tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. Oradea, Str. Simeon Stefan No. 20.

Különféle

Lakatosmunkák készítését és javítását jutányosan eszközöl Oláh lakatos, Oradea, Alexandri 35.

Figyelem!

Borotvát, kést, ollót, hajvágó gépet legjobban készít ifj. Kelemen Jun. köszörrüldje, Piata Mihai Viteazul (Str. Avram Jancu sarok). Oradea.

Gyomorégés,

és gyomorsavtúltengés. emésztési zavarok, epé- baj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpat. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerárt. Oradea.

Keresek

főzni jól tudó minde- nest. Cim a kiadóban.

Figyelem!

Tarján órák és ékszerész üzlete Bulev. Regele Ferdinand No. 8. Oradea. Használt órákat és ékszereket vesznek.

Adás-vétel

Jókarban

levő biliárd asztalok, esetleg golyóval és dákkóval eladó. Oradea, „Astoria” kávéház.

Eladó

teljesen jó állapotban levő télikabát 12—13 éves fiúnak. Mártonffy, Oradea, Str. Densușianu 25. szám.

Jókarban levő

modern játékbabakocsit megvételre keresek. Oradea, Str. Take Jonescu 17., első ajtó.

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Jó hangu

„Schiedmayer” pianino eladó. Németh, Fügáras, Piata Mihai Viteazul 9. szám.

Keresek

megvételre kisebb golyós prést, Arany. Oradea, Str. Vlahuta 9.

Eladó

ebédlő kredenc, asztal és egy 6 karu csillár. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Jókarban

levő télikabát 10—12 éves fiu részére eladó. Oradea, Str. Barier 5.

Egy hangverseny

zongora eladó. Oradea, Str. Brătianu No. 27.

Alkoholizmus

Perfekt gépirónót

keresünk, fél napi munkaelfoglaltságra. Cim a kiadóban.

Kühnelt-Leddihn Erik

Jezsuiták Nyárspolgárok Bolsevikkik

Az apokaliptikus orosz titok, az eliene küzdő misztikus front grandiozus regénye.

Ára 120 lel és portó

Kapható: könyvostályunknál.